



**RAPORT DE ACTIVITATE**  
**2022**

**Consiliul de Administrație**

**și**

**REGIA AUTONOMĂ**  
**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ**  
**ROMÂNĂ**

<b>AVIZAT ( e-signed)</b>		
<b>Nicolae STOICA</b>	<b>Director General</b>	
<b>Dragoș TRONARU</b>	<b>Director Navigabilitate</b>	
<b>Silviu TRENTEA</b>	<b>Director Operațiuni Aeriene</b>	
<b>Desdemona Calițescu</b>	<b>Director Certificare Personal</b>	
<b>Mirela PRICOPI</b>	<b>Director Securitate Aeronautică</b>	
<b>Daniel IVAN</b>	<b>Serviciul Aerodromuri</b>	
<b>Raluca BRAULETE</b>	<b>Serviciul Supraveghere și Verificări din Zbor</b>	
<b>Claudia VÎRLAN</b>	<b>Serviciul ATM/ANS</b>	
<b>Daniel ACHIM</b>	<b>Birou Analiză Siguranță</b>	
<b>Alina RACHIERU</b>	<b>Serviciul Financiar</b>	
<b>Silviu GAFIȚA</b>	<b>Biroul Administrativ</b>	
<b>Mircea ARSENIE</b>	<b>Compartiment IT</b>	
<b>Mihaela VOICU</b>	<b>Compartiment Statistică și Analiza Performanței</b>	
<b>Olga DANCIUC</b>	<b>Responsabil Securitate și Sănătate în Muncă</b>	
<b>Carmen BONDREA</b>	<b>Resurse Umane</b>	
<b>Victorița RAC</b>	<b>Control Financiar de Gestiune</b>	
<b>Loredana ENĂCHEANU</b>	<b>Relații Internaționale</b>	
<b>Anca VLĂDICĂ</b>	<b>Relații Publice</b>	
<b>Cristiana ANGHEL</b>	<b>Audit Public Intern</b>	
<b>Gabriela MOCANU</b>	<b>Serviciul Juridic</b>	
<b>Elena IANCU</b>	<b>Monitorizarea Conformării, Calitate</b>	
<b>Mirela DUMITRESCU</b>	<b>Compartiment Guvernanță Corporativă</b>	

## CUPRINS

<b>1.</b>	<b>CADRUL LEGAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII REGIEI AUTONOME AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ</b>	<b>5</b>
<b>2.</b>	<b>CONDUCEREA REGIEI AUTONOME AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ</b>	<b>6</b>
<b>3.</b>	<b>SUPERVIZARE</b>	<b>8</b>
3.1	Operațiuni aeriene	8
3.2	Navigabilitate	13
3.3	Certificare personal aeronautic	14
3.4	Aerodromuri și servituți aeronautice	16
3.5	Servicii de navigație aeriană/managementul traficului aerian	19
3.6	Realizarea planului de reglementare a domeniilor specifice supervizării	30
<b>4.</b>	<b>SECURITATE AERONAUTICĂ</b>	<b>33</b>
<b>5.</b>	<b>SUPRAVEGHERE VERIFICARE DIN ZBOR</b>	<b>35</b>
<b>6</b>	<b>SIGURANȚĂ AERONAUTICĂ</b>	<b>37</b>
<b>7.</b>	<b>RELAȚII INTERNAȚIONALE</b>	<b>41</b>
<b>8.</b>	<b>MONITORIZARE CONFORMARE, CALITATE</b>	<b>47</b>
<b>9.</b>	<b>SERVICIUL FINANCIAR</b>	<b>52</b>
9.1	Bugetul de venituri și cheltuieli	52
9.2	Comercial și achiziții	56
9.3	Buget și salarizare	57
9.4	Control financiar preventiv	59
9.5	Contabilitate	59
9.6	Facturări	60
9.7	Casierie	61
<b>10.</b>	<b>ADMINISTRATIV</b>	<b>62</b>

11.	JURIDIC	64
12.	RESURSE UMANE	65
13.	INFORMATICĂ	67
14.	RELAȚII PUBLICE	68
15.	AUDIT PUBLIC INTERN	69
16.	CONTROL FINANCIAR DE GESTIUNE	70
17.	SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ	71
18.	ANALIZA PERFORMANȚELOR ȘI STATISTICĂ	71
19.	LISTĂ DE ABREVIERI	76

## **1. CADRUL LEGAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ”**

Prezentul Raport anual al Consiliului de administrație al Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” (AACR) este întocmit în baza prevederilor art. 56 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare.

Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” (AACR) are statut de regie autonomă de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii (MTI), fiind administrată de un Consiliu de Administrație format din 7 membri.

AACR își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile:

- Legii nr. 21/2020 privind Codul aerian;
- HG nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea MTI;
- OMT nr. 1547/2013 privind delegarea de competență și desemnarea AACR ca organism tehnic specializat pentru exercitarea unor atribuții ce revin autorității competente în domeniul securității aviației civile, la nivel național precum și pentru stabilirea unor măsuri necesare realizării acestei delegări de competențe.

Autoritatea Aeronautică Civilă Română este organismul tehnic specializat, independent organizațional, care are ca obiect de activitate:

- a) exercitarea, în condițiile prevăzute de Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare, a funcției de supervizare a siguranței în aviația civilă la nivel național;
- b) exercitarea atribuțiilor de autoritate competentă în domeniul aviației civile prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 21/2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și a altor atribuții ce revin unei autorități competente, ce rezultă din reglementările europene aplicabile, în condițiile desemnării și delegării de competențe de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în conformitate cu dispozițiile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 21/2020, cu modificările și completările ulterioare;
- c) exercitarea atribuțiilor de autoritate competentă în domeniul securității aviației civile, în condițiile desemnării și delegării de competențe de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în conformitate cu dispozițiile art. 96 alin. (1) din Legea nr. 21/2020, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 3 alin. (3) din Ordonanța

Guvernului nr. 17/2011 privind controlul calității în domeniul securității aviației civile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 149/2012;

- d) exercitarea atribuțiilor de autoritate în domeniul aviației civile, altele decât cele prevăzute la lit. a)-c), stabilite în sarcina sa prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului.

Întreaga activitate desfășurată de AACR se concentrează pe realizarea obiectivelor strategice declarate, obiectivele actuale ale regiei pe termen scurt axându-se pe realizarea progresivă a performanței interoperabilității, continuarea implementării standardelor, regulamentelor și cerințelor de siguranță, securitate și mediu, din sfera aviației civile.

## **2. CONDUCEREA REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ”**

**Conducerea AACR** este asigurată de **Consiliul de Administrație (CA)** și directorul general, în conformitate cu prevederile OUG nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice și ale Hotărârii Guvernului nr.405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2022, Consiliul de administrație și-a desfășurat activitatea în următoarea componență:

<b>Nr. crt.</b>	<b>Nume/ prenume</b>	<b>Calitatea exercitată în Consiliul de Administrație</b>	<b>Perioada exercitării mandatului de administrator</b>	<b>Actul administrativ de numire în Consiliul de administrație</b>
1.	Alexandru ANGHEL	Președinte / membru	03.03.2022-prezent	OMTI nr.226/02.03.2022 OMTI nr.1487/01.09.2022 OMTI nr.2141/11.10.2022
2.	Anca MITU	Vicepreședinte/ membru	02.11.2021-02.03.2022	OMTI nr. 1372/02.11.2021
3.	George CHIRIȚA	membru	02.11.2021-09.02.2022	OMTI nr. 1372/02.11.2021
4.	Covaci Florin RĂDUCU	Președinte/ membru	02.11.2021-02.03.2022	OMTI nr.1372/02.11.2021
5.	Bogdan George ILEA	membru	02.11.2021-02.03.2022 08.03.2022 - prezent	OMTI nr. 1372/02.11.2021 OMTI nr. 246/08.03.2022 OMTI nr.1487/01.09.2022 OMTI nr.2141/11.10.2022
6.	Claudia BENCHESCU	Vicepresedinte/ membru	11.11.2021-11.05.2022 12.05.2022-11.10.2022	OMTI nr. 1392/11.11.2021 OMTI nr. 478/06.05.2022

7.	Bogdan Stelian MÎNDRESCU	membru	07.12.2021-03.01.2022 14.01.2022 - prezent	OMTI nr. 1451/07.12.2021 OMTI nr.35/11.01.2022 OMTI nr.1205/30.06.2022 OMTI nr.2141/11.10.2022
8.	Lucian Dorel TAROPA	membru	30.12.2021-30.04.2022 06.05.2022 - prezent	OMTI nr. 1544/30.12.2021 OMTI nr.478/06.05.2022 OMTI nr.2141/11.10.2022
9.	Marius Claudiu ATOMEI	membru	09.02.2022-05.04.2022	OMTI nr.135/09.02.2022
10.	Rela Nicoleta STEFĂNESCU	membru	05.04.2022 - prezent	OMTI nr.358/05.04.2022 OMTI nr.1355/02.08.2022 OMTI nr.2103/05.10.2022
11.	Nicolae Octavian STOICA	membru	11.10.2022 - prezent	OMTI nr.2141/11.10.2022
12.	Mihai NEACȘU	membru	03.03.2022 - prezent	OMTI nr.217/25.02.2022 OMTI nr.1487/01.09.2022 OMTI nr.2141/11.10.2022

Întrunindu-se în 20 ședințe, dintre care 15 ședințe ordinare desfășurate în datele de 13.01.2022, 10.02.2022, 28.02.2022, 28.03.2022, 14.04.2022, 09.05.2022, 06.06.2022, 04.07.2022, 22.08.2022, 15.09.2022, 18.10.2022, 31.10.2022, 04.11.2022, 28.11.2022, 19.12.2022 și 5 ședințe extraordinare desfășurate în datele de 27.01.2022, 03.02.2022, 25.05.2022, 23.09.2022, 10.11.2022.

Începând cu data de 11.10.2022, prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr.2141, în urma definitivării procedurii de selecție potrivit OUG nr.109/2011, în Consiliul de administrație al AACR au fost numiți 6 membri pentru un mandat de 4 ani.

În cadrul ședințelor au fost dezbătute subiecte potrivit competențelor care îi revin Consiliului de Administrație conform actelor normative în vigoare și a contractelor de mandat încheiate cu autoritatea publică tutelară. În urma dezbaterilor au fost adoptate hotărâri și trasate sarcini pentru conducerea executivă.

Printre hotărârile adoptate se regăsesc și cele cu privire la:

- Desemnarea unui director general provizoriu în conformitate cu prevederile art.64<sup>2</sup> din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice;
- Avizarea proiectului Bugetului de venituri și cheltuieli aferent anului 2022;
- Aprobarea situațiilor financiare aferente anului 2021;
- Distribuirea profitului realizat în exercițiul financiar 2021 în cuantum de 176.628,17 lei și cu privire la acoperirea parțială a pierderii nerecuperate aferente anului 2020;

- Înregistrarea în evidențele contabile a rezultatelor reevaluării la data de 31 decembrie 2021 a imobilizărilor corporale aflate în patrimoniul AACR;
- Actualizarea Regulamentului Intern aplicabil la nivelul AACR;
- Aprobarea Codului de conduită și etică profesională al personalului din cadrul Autorității Aeronautice Civile Române;
- Acordarea mandatului pentru negocierea unui act adițional la Contractul Colectiv de muncă aplicabil la nivelul AACR;
- Proiectul Scrisorii de așteptări necesară selecției membrilor Consiliului de administrație, respectiv directorilor, pentru perioada 2022-2026, la Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română;
- Profilul Consiliului de Administrație al R.A. Autoritatea Aeronautică Civilă Română;
- Aprobarea declarației de asumare a unei agende de integritate organizațională la nivelul RA AACR.
- Aprobarea planului multianual de audit intern 2023-2026;
- Rambursarea anticipată a creditului de investiții contractat în anul 2020;
- Aprobarea componentei de administrare a planului de administrare;
- Declanșarea procedurii de selecție a directorului general al AACR și desemnarea comisiei de selecție a directorului general al AACR
- Aprobarea planului de selecție pentru desemnarea directorului general;
- Numirea membrilor în Comitetul de Audit și în Comitetul Tehnic de Siguranță și Securitate, constituite la nivelul Consiliului de Administrație;
- Aprobarea Programului de asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern în cadrul RA AACR;

### 3. SUPERVIZARE

#### 3.1. Operațiuni aeriene

Evoluția și dinamica activității de certificare/autorizare a operatorilor aerieni din România, desfășurată de AACR pe parcursul anului 2022, se reflectă în indicatorii aferenți acestei activități, după cum urmează:

Situația Certificatelor de Operator Aerian (AOC)				
Emitere AOC	Modificare AOC	Scrisori de aprobare închiriere în sistem wet <sup>1</sup>	Suspendare AOC	Revocare AOC
3	47	15	1	2

<sup>1</sup> Închiriere WET/DRY: WET se referă la costurile suportate de un operator pentru chiria aeronavei și combustibilul utilizat în timpul zborului, pe când în cazul DRY chiria nu include combustibilul.



<b>Situația declarațiilor privind desfășurarea de operațiuni specializate comerciale (SPO) și necomerciale cu aeronave complexe motorizate (NCC)</b>				
<b>Emitere confirmare SPO</b>	<b>Emitere confirmare NCC</b>	<b>Autorizare/ modificare HR</b>	<b>Suspendare/ Revocare autorizație HR</b>	<b>Emitere confirmare baloane</b>
7	3	2	0	1

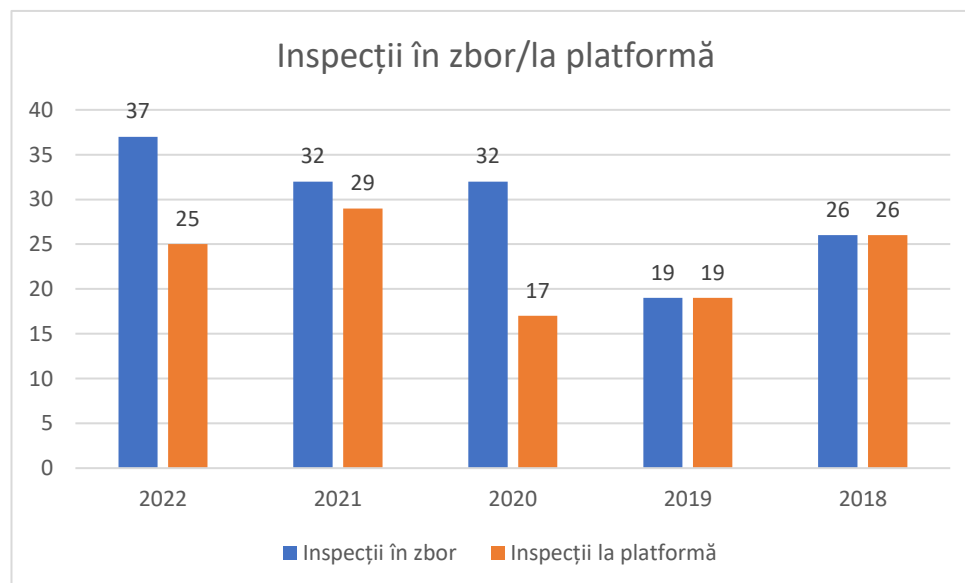
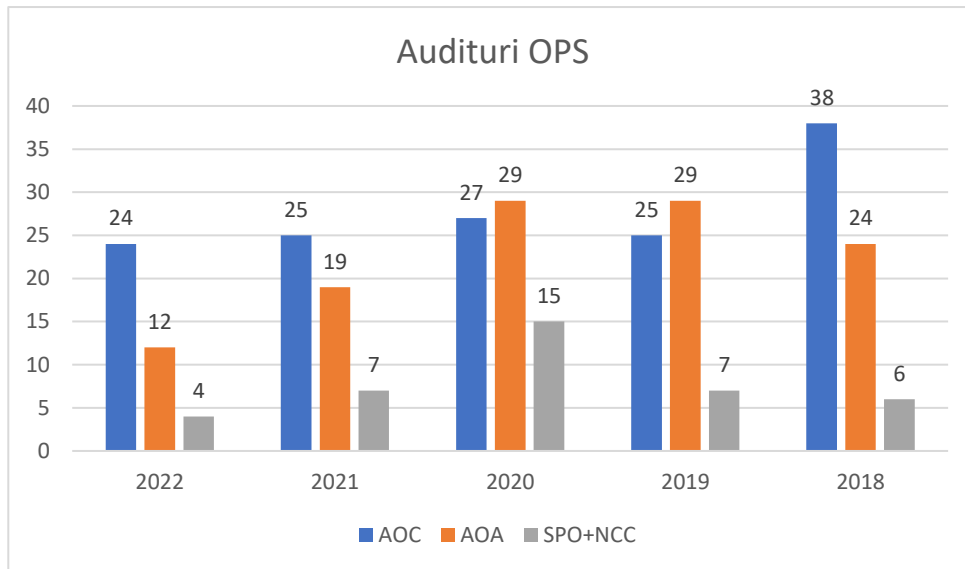
<b>Situația Autorizațiilor de Operator Aerian (AOA)</b>					
<b>Emitere AOA</b>	<b>Prelungire valabilitate AOA</b>	<b>Modificare AOA</b>	<b>Scrisori de aprobare închiriere în sistem wet/dry</b>	<b>Suspendare AOA</b>	<b>Revocare AOA</b>
0	8	4	0	0	1

<b>Situația Autorizării Zborurilor cu aeronave fără pilot la bord (UAS) în categoria specifice</b>				
<b>Evaluare operațiuni UAS în vederea emiterii de autorizații</b>	<b>Autorizații emise</b>	<b>Modificare autorizații</b>	<b>Operațiuni UAS transfrontaliere</b>	
11	0	3	1	
<b>Conform deciziei DG al AACR nr. 593/23.09.2022, DN-SCN i-au fost alocate competențele privind gestionarea, în totalitate, a problematicii conexasă Regulamentului UE nr. 2019/947.</b>				

Pentru a se asigura că solicitanții/deținătorii AOC și/sau AOA îndeplinesc/se conformează continuu cu cerințele de certificare/autorizare, AACR a efectuat o serie de activități, după cum urmează:

- evaluare în vederea emiterii inițiale AOC/AOA;
- inspecții pentru modificarea AOC/AOA;
- audituri pentru reînnoirea valabilității AOA;
- inspecții de supraveghere AOC/AOA/SPO/NCC;
- inspecții în zbor/la platformă pentru supravegherea continuă a operatorilor aeriени;
- examinarea în zbor/în simulator a personalului aeronautic navigant;
- participarea la sesiunile de examinare teoretică a personalului aeronautic;
- antrenament propriu al inspectorilor operațiuni zbor;
- autorizarea utilizării dispozitivelor de instruire sintetică;
- cereri operaționale analizate și soluționate privind desfășurarea activităților operaționale;
- inspecții la platformă pentru aeronavele operate NCO;
- evaluarea procedurilor operatorilor UAS care efectuează operațiuni cu aeronave fără pilot la bord în categoria specifică pentru supravegherea continuă;
- participarea personalului la sesiuni de pregătire recurentă;
- analiza cadrului legislativ aplicabil și actualizarea procedurilor proprii.

Situația datelor pentru anul 2022 este redată în graficele următoare, comparativ cu datele înregistrate în anii 2021, 2020, 2019, 2018.



Modul de desfășurare a activității de supraveghere a operatorilor aerieni certificați se bazează pe conceptul de **Risk-based-oversight**, care ia în considerare profilul de risc și evaluarea performanței în materie de siguranță a operatorilor aerieni. În acest mod este posibilă identificarea cu ușurință a posibilelor situații neprevăzute de natură operațională, optimizarea intervalelor și a profunzimii inspecțiilor, eficientizarea resurselor și reducerea costurilor necesare supravegherii. În prezent, acest concept este extins și la planificarea inspecțiilor la platformă și în zbor a aeronavelor care efectuează operațiuni de transport aerian comercial.

### **Programul european de evaluare a siguranței zborului la aeronavele străine (RAMP)**

În anul 2022, în baza de date a EASA, care cuprinde evidența inspecțiilor RAMP, efectuate de statele membre la aeronavele operatorilor aerieni români care au efectuat zboruri pe aeroporturile din țările membre au fost introduși 26 operatori aerieni români.

Bazat pe clasamentul comunicat de EASA în urma efectuării analizelor regulate, toți operatorii aerieni români s-au situat cu rata de apariție a neconformităților în plaja valorilor medii europene. Rezultatele analizelor regulate ale EASA au fost comunicate, la cerere, operatorilor aerieni români pentru întocmirea analizelor de siguranță efectuate la nivel intern. Datele rezultate în urma analizelor efectuate de către AACR, folosind criteriile de evaluare EASA, au fost de asemenea comunicate operatorilor aerieni interesați.

Referitor la planurile de acțiuni corective pe care operatorii aerieni le-au întocmit pentru închiderea neconformităților semnalate în urma inspecțiilor RAMP, acestea au fost monitorizate prin intermediul bazei de date EASA. Introducerea comentariilor și a măsurilor corective luate în termenul legal stipulat de Regulamentul (EU) 965/2012, închiderea neconformităților și urmărirea/verificarea aplicării măsurilor corective a fost efectuată tot prin intermediul bazei de date EASA, care permite vizualizarea oricărui comentariu la o anumită neconformitate semnalată.

În acest fel, a fost monitorizată închiderea neconformităților de Cat. I, Cat. II și Cat. III semnalate în anul 2022, după cum urmează:

Numărul de neconformități monitorizate/închise în urma inspecțiilor RAMP		
Cat. I	Cat. II	Cat. III
46	35	7

În afară de monitorizarea mai sus amintită, un element distinct de analiză, în cadrul auditurilor programate în cursul anului 2022, la operatorii aerieni români pe linie de navigabilitate sau operațiuni de zbor, a fost procedura de întocmire a planurilor de măsuri corective, aplicarea acestora și închiderea neconformităților rezultate ca urmare a inspecțiilor RAMP.

Evaluările efectuate de EASA în cadrul analizelor regulate au relevat faptul că în perioada de analiză valorile ratei de țară sunt cele din tabelul următor:

	Valorile ratei de țară			
	Iunie 2021	Decembrie 2021	Iunie 2022	Decembrie 2022
România	0,50	0,61	0,50	0,88
EU (val. medie)	0,34	0,38	0,24	0,42

Pentru diseminarea situației neconformităților constatate cu ocazia inspecțiilor RAMP efectuate la aeronavele operatorilor aerieni români, inclusiv a analizei comparative a inspecțiilor pentru identificarea cauzelor care au condus la variații ale valorii ratei de țară, AACR a procedat la o comunicare operativă (telefonic/e-mail) atât prin răspunsuri punctuale la solicitările operatorilor aerieni cât și prin monitorizarea planurilor de măsuri corective întocmite de operatorii în cauză.

Activitatea de evaluare a siguranței zborului la aeronavele străine care operează pe teritoriul României este asigurată de personalul specializat al AACR, desemnat prin decizia directorului general, format din 1 inspector RAMP, care are și atribuții de coordonator național RAMP. Totodată, există în pregătire 3 noi inspectori, ce se vor alătura în curând în activitatea RAMP.

În cursul anului 2022 au fost efectuate un număr total de 31 de inspecții RAMP, în condițiile reducerii numărului de inspecții de către EASA la un total de 79.

### **Transportul aerian al bunurilor periculoase (TABP)**

În anul 2022, în domeniul TABP s-au desfășurat acțiuni specifice cu caracter permanent, precum ședințe (teleconferințe) de lucru în țară și străinătate, s-au emis autorizații și informări în domeniu, s-a participat la auditurile efectuate de AACR la operatorii aerieni și alți agenți aeronautici sau economici implicați direct sau indirect în transportul aerian de bunuri periculoase. Dintre acestea se menționează:

- participarea la a doua ședință ordinară pe anul 2022, în cadrul căreia au fost analizate, discutate și au fost propuse subiectele menționate în Nota-raport nr. 36888/21.12.2022;
- inițierea procedurii PAC BP-CBTA privind implementarea pregătirii de bunuri periculoase a personalului implicat, conform conceptului „Competency-Based Training and Assessment”, aprobată prin Decizia DG nr. D 482/30.08.2022;
- emiterea a 3 autorizări sezoniere pentru transportul bunurilor periculoase pentru operatorii aerieni români;
- analiza, prelucrarea, obținerea avizelor și aprobărilor corespunzătoare în vederea emiterii de 30 autorizări pentru transportul bunurilor periculoase, care pot pune în pericol securitatea națională, pentru operatorii aerieni străini;
- analiza, prelucrarea, obținerea avizelor și aprobărilor corespunzătoare în vederea acordării a 15 derogări pentru transportul de bunuri periculoase, interzise în mod normal la transportul aerian, solicitate de operatorii aerieni străini;
- analiza, prelucrarea, obținerea avizelor și aprobărilor corespunzătoare în vederea acordării a două derogări de la embargoul impus de UE zborurilor efectuate de aeronavele Federației Ruse, privind transportul de combustibil nuclear către Slovacia și Cehia.
- analiza din punct de vedere transport bunuri periculoase a manualelor sau amendamentelor la manualele OM-A, OM-D, AHM, PHM, GOM, CCM, SMSM, pentru 9 operatori aerieni și aprobarea sau respingerea, după caz, a acestor documente;
- pregătirea a două sesiuni de prezentare și explicitare a modului de implementare a prevederilor procedurii PAC BP-CBTA, pentru operatorii aerieni, agenții de handling și centrele de pregătire bunuri periculoase;
- analiza evenimentelor în care sunt implicate bunuri periculoase raportate de:
  - Romanian Airport Services – 1 eveniment (în derulare);
  - Menzies – 3 evenimente (închis);
  - GlobeGround – 1 eveniment (închis) ;

- Autoritatea Aeronautică din Germania (LBA), referitor la bunuri periculoase nedecarate (transportate pe cale rutieră pe ruta BUH – FRA), incluse într-o expediție pregătită pentru transport aerian.
- analiza și aprobarea a 12 programe de pregătire CBTA pentru operatorii aerieni, agenții de handling, freight forwarderi, expeditori și centre de pregătire pentru terți;
- analiza și refuzul a 15 programe de pregătire CBTA pentru operatori aerieni, agenți de handling, freight forwarderi, expeditori și centre de pregătire pentru terți;
- emiterea de scrisori de aprobare pentru activități conexe transportului aerian de bunuri periculoase pentru două organizații de expediții și 3 organizații de Freight Forwarder;
- revizuirea documentelor de curs pentru 2 CPPP și 1 CPPT.

### **3.2. Navigabilitate**

În anul 2022, activitățile personalului Direcției Navigabilitate au fost derulate în baza planificărilor aprobate/programărilor aprobate anterior de Directorul General al AACR, precum și a unor solicitări venite din partea organizațiilor autorizate sau aflate în proces de autorizare.

În data de 24.03.2022 în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1321/2014 s-a finalizat tranziția organizațiilor autorizate conform Part M Subpartea G sau Part M Subpartea F la organizații autorizate Part CAMO/ CAO, proces care a necesitat un efort susținut din partea DN-SN pentru implementarea noilor cerințe, datorate în special de introducerea sistemului de management al siguranței (SMS) la organizațiile autorizate Part-CAMO.

Totodată au fost închise la data de 30.06.2022 toate neconformitățile consemnate cu ocazia vizitei de standardizare EASA (din luna octombrie 2021).

În data de 08.12.2022, AACR a organizat un seminar adresat personalului organizațiilor autorizate de AACR să desfășoare activități de întreținere la aeronave civile (organizații autorizate Part 145) în scopul familiarizării acestuia cu noile prevederi ale Regulamentului (UE) nr. 1321/2014 privind introducerea sistemului de management al siguranței (SMS) la organizațiile autorizate Part-CAMO.

Numărul de inspecții ACAM pentru monitorizarea navigabilității continue a aeronavelor înmatriculate în România a fost de 68% din aeronavele planificate în anul 2022. Acest procent a fost influențat de următorii factori:

- menținerea stării de alertă la nivel național până la data de 08.03.2022;
- replanificarea auditurilor de inspecție ACAM în semestrul II al anului 2022 ca urmare a solicitărilor proprietarilor de aeronave;
- modificarea datelor de executare a lucrărilor de mentenanță ale aeronavelor planificate pentru inspecțiile ACAM. În conformitate cu cerințele (UE) 1321/2014, Anexa I, M.B.303 se recomandă ca inspecțiile ACAM să fie realizate în profunzime, respectiv în perioada când aeronavele se află la lucrări de întreținere.

Concluziile rezultate în urma finalizării inspecțiilor ACAM indică o creștere semnificativă a neconformităților identificate, fapt ce va avea ca rezultat o creștere a frecvenței inspecțiilor ACAM planificate pentru anul 2023 în cazul unor deținători/prorietari de aeronave.

Luând în considerare concluziile rezultate în urma analizării dinamicii de personal din cadrul direcției s-a identificat necesitatea angajării imediate a unui număr de 3-4 inspecționari, precum și o realocare a sarcinilor la nivelul celor două servicii din cadrul direcției. Astfel, în cursul anului 2022, Direcția Navigabilitate, în urma concursurilor de angajare a reușit să ocupe unul din cele două posturi vancante în cadrul serviciului navigabilitate. Realocarea sarcinilor în cadrul serviciului certificării naționale este în curs de finalizare, ulterior clarificării situației personalului AACR ale cărui contracte de muncă au fost suspendate. Pe parcursul anului 2022, în urma analizării observațiilor transmise de utilizatorii serviciilor on-line oferite de Direcția Navigabilitate prin intermediul paginii de internet a AACR, au fost identificate soluții de optimizare și îmbunătățire.

Toate cele de mai sus au condus la replanificarea activităților de elaborare/actualizare a actelor normative naționale sau a procedurilor conexe cadrului legislativ european/național specific, fără însă a fi afectat nivelul de siguranță al activităților desfășurate de agenții aeronautici autorizați.

Activitățile desfășurate de inspecționarii Direcției Navigabilitate pe anul 2022 sunt redată în tabelul următor:

<b>Audituri/ inspecții/ certificări efectuate în anul 2022</b>	<b>Realizat S2/ 2022</b>	<b>Realizat S1/2022</b>	<b>Realizat 2022</b>
Audituri/ modificări Part 21/G	4	7	11
Audituri/ modificări Part CAMO	37	53	90
Audituri/ modificări Part 145	19	45	64
Audituri/ modificări Part CAO	4	20	24
Audituri/ modificări Part 147	7	4	11
Evaluări dosare personal tehnic Part 66	345	130	475
Examinare personal tehnic (licență Part 66)	28	15	43
Audituri de supraveghere/ prelungire a menținerii condițiilor de autorizare RACR-AZAC	0	20	20
Audituri autorizări inițiale/supraveghere/prelungiri pentru distribuitori produse aeronautice RACR-DPA	2	11	13
Autorizări de supraveghere/ autorizări inițiale/ de supraveghere/ prelungiri Laboratoare testări specializate RACR-LTS -	0	5	5
Licențiere/Autorizare/ prelungiri personal tehnic implicat în activitatea de întreținere aeronave RACR-SUD sudori de aviație)	3	16	18
Certificare de navigabilitate	12	28	40
Certificări de evaluare a navigabilității	19	12	31
Certificări de zgomot	12	20	32
Autorizații de zbor (UE 748)	14	7	21
Certificate radio	21	15	36

Înmatriculări aeronave	21	20	41
Cereri de rezervare însemne	33	29	62
Permise de zbor național	0	0	0
Radieri	24	9	33
Modificari RUIAC	21	16	37
Cereri de înscriere sarcini	9	0	9
Cereri înmatriculare/identificare	36	23	59
Examinare piloți la distanță (UAS)	1156	854	2010
Înregistrare operatori aeronave fără pilot la bord	1619	1536	3155
Inspecții ACAM (UE 1321/2014)	28	14	42
Inspecții ACAM a/c Anexa II	0	18	18

### 3.3. Certificare personal aeronautic

Activitatea de certificare a personalului aeronautic civil, pe parcursul anului 2022, s-a concretizat după cum urmează:

	Anul 2022
Validări ale licențelor emise de alte state	13
Autorizații asociate licențelor JAR/FCL	34
Transferuri de licențe din alte State membre UE	22
<b>Total</b>	<b>69</b>

Organizații de pregătire personal aeronautic civil	Anul 2022
Modificări ale certificatelor prin introducerea unor cursuri inițiale pentru organizații de pregătire pentru zbor	7
Modificări ale facilităților de instruire teoretică și practică, la sol și în zbor/a organizațiilor de tip	7
Analizarea, revizuirea și aprobarea, după caz, a programelor școlare și a programelor analitice ale organizațiilor de pregătire autorizate	34
Supravegherea prin audituri și inspecții a organizațiilor de pregătire autorizate	10
Supravegherea prin audituri și inspecții a echipamentelor de instruire sintetică FSTD	3
<b>Total</b>	<b>70</b>

Pe parcursul anului 2022, activitățile în domeniul certificării medicale a personalului aeronautic civil derulate prin CMA au fost:

- autorizare/supraveghere centre de medicină aeronautică (AeMC): 1

- autorizare/supraveghere medici examinatori aero-medicali (AME): **20**
- emitere certificate medicale:
  - clasa 1: **2261**
  - clasa 2: **2040**
  - clasa 3: **619**
  - membrii echipajului de cabină: **2883**
- verificări certificate medicale/limitări prin sondaj/cazuri direcționate/analiză secundară: **1698**
- emitere/menținere/revizuire proceduri și instrucțiuni de lucru specifice: PIAC-MED ed. 7.

Categorie personal aeronautic	Număr de sesiuni	Declarați respinși
Personal navigant 1	6	135
Meteorologi aeronautici și CITA	36	7
Personal tehnic 2	28	34
Sesiuni examinări competență lingvistică (limba engleză) piloți	17	0
<b>Total</b>	<b>87</b>	<b>263</b>

Situația emiterii licențelor de personal aeronautic civil emise de AACR pentru anul 2022 este prezentată mai jos:

Categorie personal aeronautic	Număr de licențe	Dintre care nou emise
Piloți avion și elicopter	2337	182
Ingineri recepție și control (IRC)	2	0
Mecanici naviganți (Mec nav)	37	0
Membri ai echipajului de cabină (CC)	562	383
Personal ATSEP	462	56
Controlori de trafic aerian și meteo (CTA+MET+CITA)	1018	4
Personal tehnic	373	201
<b>Total</b>	<b>4791</b>	<b>826</b>

### 3.4. AERODROMURI ȘI SERVITUȚI AERONAUTICE

#### 3.4.1 Aerodromuri

Dinamica activităților specifice domeniului aerodromuri este, în general, caracterizată de diversificare, complexitate și volum, activitățile în acest domeniu derulându-se conform planificărilor existente, fiind totodată adaptate la solicitările beneficiarilor.

Pe parcursul **anului 2022**, AACR, prin Serviciul Aerodromuri, a desfășurat următoarele activități de supraveghere, certificare, instruire și reglementare:



Indicatori de performanță	Formula de calcul indicator	Anul 2022
Gradul de realizare a planului de audituri și inspecții (gr. AI)	[nr. audituri, inspecții efectuate în cadrul echipelor de audit/nr. total de audituri, inspecții planificate] x 100	Supraveghere ADR R(UE) 139/2014: 36 (realizat)/34 (planificat) * 100 = <b>106%</b>  Autorizare aerodromuri cf RACR-AD-AADC: 26 (realizat)/21 (planificat) * 100 = <b>124%</b>  Certificare furnizori servicii de handling conform RACR-AD-AAH și RACR-AD-FSH: 14 (realizat)/12 (planificat) * 100 = <b>117%</b> ----- Total: 76 (efectuat)/67 (planificat) * 100 = <b>113%</b>

### Alte activități specifice Serviciului Aerodromuri

	Anul 2022
Avizare specificații tehnice echipamente de aerodrom	43
Avizare documentații tehnice pentru construcții de aerodrom	54
Autorizare echipamente de aerodrom	-

### 3.4.2 Servituți Aeronautice

**3.4.2.1** Organizarea și coordonarea **procesului de avizare a documentațiilor tehnice** pentru construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile sau din alte zone în care pot constitui obstacole pentru navigația aeriană și/sau pot afecta siguranța zborului pe teritoriul și în spațiul aerian al României.

Procesul de avizare a documentațiilor tehnice pentru construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile este monitorizat în permanență conform recomandărilor/cerințelor CE și prevederilor legislației naționale în vigoare.

În anul 2022, au fost procesate 3013 de documentații pentru emiterea avizelor privind construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile.

În vederea supravegherii și controlului obstacolelor, avizele AACR se transmit spre știință ROMATSA și aerodromului generator de servitute, pentru obiectivele situate în zone cu servituți aeronautice civile, inclusiv obstacolele ce depășesc 45 m, precum și cele reprezentative considerate necesare în procesul de proiectare a procedurilor de zbor instrumental sau care pot necesita publicarea în AIP ROMÂNIA.

#### 3.4.2.2 Statistica datelor

În perioada de referință s-a finalizat realizarea facilitării depunerii documentațiilor tehnice și efectuarea plăților exclusiv on-line, prin intermediul portalului *Depunere solicitare emitere aviz on-line*, respectiv transmiterea adreselor, avizelor emise de AACR electronic, în scopul îmbunătățirii modalității de comunicare directă cu industria și mediul afaceri, reducerii etapelor de răspuns, optimizării proceselor decizionale, digitalizării integrale a activității de emitere avize. Înregistrarea și statistica datelor se realizează prin soft-ul ONE ERP privind managementul avizelor AACR, acesta fiind utilizat la nivelul tuturor compartimentelor implicate în acest proces.

### 3.4.3 Protecția Mediului

În domeniul impactului aviației asupra mediului înconjurător, AACR a întreprins următoarele:

- Participarea la elaborarea răspunsurilor către petiționari, potrivit atribuțiilor în domeniul mediu – răspunsuri solicitate de MTI și Ministerul Mediului, ca urmare a unor petiții adresate acestora;
- Analizarea și propunerea de puncte de vedere privind Anexa 16 OACI, NPA-uri EASA, propuneri directive și reglementări noi ale UE/CE, scrisori OACI și ECAC, privind impactul activităților de aviație asupra mediului înconjurător;
- Participarea în grupuri de lucru externe pe domeniul mediu: European Aviation and Environment Group - extended (EAEG) ale ECAC;
- Pregătirea privind poziționarea la nivel național și european în vederea participării la cea de a 41-a Sesiune a Adunării OACI, pentru domeniul protecției mediului;
- Participarea la reuniunile HLM-LTAG;
- Analiza și transmiterea punctelor de vedere pentru subiectele privind protecția mediului în aviație pentru reuniunile GL Avia, COREPER, ECAC DGCA, EU-DGCA, Consiliul TTE;
- Emiterea de autorizații de utilizare temporară (ATU) a aeroporturilor din România, pentru aeronave civile subsonice cu reacție care nu îndeplinesc standardele specificate în Partea a II-a, Capitolul 3, Volumul I al Anexei 16 la Convenția privind aviația civilă internațională;
- Raportarea săptămânală către Comandamentul operațional de iarnă al AACR privind situația centralizată a utilajelor de dezăpezire/degivrare suprafețe aeroportuare și a stocurilor de substanțe de degivrare pe suprafețele aeroportuare, conform prevederilor Ordinilor MTI nr. 1298/06.10.2021 și 1990/30.09.2022, până la data de 31 martie 2023.

### 3.4.4 Facilități

#### **Principalele activități în domeniul facilităților aeronautice în anul 2022:**

- Participarea la reuniunile Grupurilor și Subgrupurilor de lucru ECAC din domeniul facilităților aeronautice - 1 reuniune (on-line) și 3 în format fizic;
- Participarea la reuniunile Grupului de coordonare europeană privind facilitățile aeronautice în vederea pregătirii celei de-a 41-a sesiuni a Adunării Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) - 27 septembrie 2022 - 7 octombrie 2022 – 1 reuniune (on-line);
- Continuarea procesului de identificare a diferențelor între reglementările și practicile naționale și standardele și practicile recomandate din Anexa 9 – Facilități împreună cu reprezentanții instituțiilor cu atribuții în domeniul facilităților aeronautice – Scrisoarea OACI nr. EC 6/3 – 22/36 – Adoptarea Amendamentului 29 la Anexa 9 – Facilități;

- Organizarea primei ședințe a Comitetului național de facilități aeronautice în cadrul căreia a fost adoptat Regulamentul intern de funcționare a CNFAL;
- Participare la lucrările celei de-a 41-a sesiuni a Adunării OACI – participare fizică și în format on-line (Montreal/videoconferință – 27 septembrie 2022 – 7 octombrie 2022);
- Analiza documentelor referitoare la subiectele din domeniul facilităților aeronautice și transmiterea punctelor de vedere solicitate, în urma consultării, după caz, a reprezentanților instituțiilor cu responsabilități în problematica vizată de acestea.

### **3.5. Servicii de navigație aeriană/managementul traficului aerian**

Pentru anul 2022 activitățile principale desfășurate în acest domeniu au avut în vedere atât activitățile de rutină cât și activitățile dedicat planificate în acest an dintre care menționăm:

- Îndeplinirea programului de audit la ROMATSA în calitate de furnizor de servicii ATM/ANS, amendamentul nr. 1 (aprobat sub nr. 18365/2022) și amendamentul nr. 2 (aprobat sub nr. 35341/2022);
- Emiterea certificatului ROMATSA de furnizor ATM/ANS nr. CN01 ed. 1.0 din 10 iunie 2022, ca urmare a aplicării, începând cu 27 ianuarie 2022, a Regulamentului (UE) 2020/469 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/373;
- AACR a eliberat în beneficiul ROMATSA ca furnizor de servicii ATM/ANS, certificatul CN 01, ed. 2.0, care a intrat în vigoare la 20.07.2022;
- Desfășurarea de activități specifice proceselor de certificare a furnizorilor ATM/ANS, ca urmare a solicitărilor primite (RAS – ca furnizor de servicii FPD);
- Eliberarea de către AACR, în baza dispozițiilor Regulamentului (UE) 2017/373, la data de 18 noiembrie 2022, a certificatului CN 02, ed. 1.0, în beneficiul "Regional Air Support" S.R.L ("RAS") ca furnizor de servicii de proiectare a procedurilor de zbor;
- În perioada 5 – 7 iulie 2022 a avut loc inspecția de standardizare EASA în domeniul ATM/ANS, programul inspecției incluzând și o vizită la ROMATSA (ACC și HQ) în data de 07.07.2022. În data de 6.09.2022 EASA a transmis Raportul Final realizat după finalizarea inspecției de standardizare iar AACR a transmis planul de măsuri corective care a fost acceptat de către EASA în data de 10.11.2022. Realizarea corecțiilor/ măsurilor corective este în desfășurare.
- Implementarea obiectivelor principale ale programului SPICE cu fonduri europene;
- Activități de management și organizare a serviciului;
- Participarea, în calitate de observator, la activități specifice proiectului de dezvoltare a Aeroportului Brașov;
- Analiza și elaborarea de puncte de vedere cu privire la propunerea de pachet legislativ SES2+;
- Evaluare schimbări în sistemul ATM/ANS ROMATSA;
- Autorizarea punerii în serviciu a unor sisteme/componente ATM/ANS;
- Reprezentarea AACR la nivel național și la nivel internațional ;
- Elaborarea analizelor bazate pe evenimentele de siguranță în domeniul ATM/ANS;

- Activități de monitorizare a performanțelor ANS finalizate cu aprobarea de către Comisia Europeană a Planului de Performanță revizuit al României pentru a treia perioadă de referință RP3 (2020 – 2024) în contextul schimbărilor legislative europene de măsuri excepționale în context COVID-19 și cu raportul anual de monitorizare pentru anul 2021 raportat Comisiei Europene la data de 1 iunie 2022. Totodată au fost avizate Bazele de Cost ale României pentru 2023 și transmise către Comisia Europeană și Eurocontrol;
- Activități de aprobare atât a procedurilor de zbor instrumental transmise de ROMATSA în urma activităților desfășurate în cadrul Proiectului SPICE (procedurile RNAV), cât și a procedurilor de zbor instrumental care nu fac parte din Proiectul SPICE (procedurile convenționale);
- Participarea la activitățile de coordonare desfășurate la distanță sau la locații, referitoare la clarificări privind procesul de proiectare IFP și criteriile de proiectare;
- Elaborarea proiectelor de RACR/PAC;
- Efectuarea unor inspecții neplanificate la ROMATSA, în calitate de furnizor ATM/ANS

Mai mult, pentru activitățile pentru care nu există indicatori de performanță la nivelul instituției, potrivit criteriilor de eficacitate așa cum sunt stabiliți în fișele de procese la nivelul serviciului, în mod similar rezultatele sunt foarte bune în condițiile în care activitățile desfășurate pe anul 2022 au fost parțial influențate în continuare de măsurile privind prevenirea răspândirii COVID-19. Pentru vizita de audit la DSNA Sibiu a fost aplicată metodologia de audit "on-desk", așa cum a fost adaptată în anul 2020 pentru a pune în aplicare recomandările EASA privind auditurile/ inspecțiile la distanță (on-desk) pentru supravegherea siguranței ATM/ANS.

În anul 2022 au fost emise la nivel european următoarele acte normative, respectiv :

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/3 al Comisiei din 4 ianuarie 2022 de rectificare a anumitor versiuni lingvistice ale anexei II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1018 de stabilire a unei liste de clasificare a evenimentelor de aviație civilă care trebuie raportate în mod obligatoriu în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/938 al Comisiei de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373 în ceea ce privește cerințele privind catalogul de date aeronautice și publicația de informare aeronautică.

### **3.5.1 Certificarea furnizorilor ATM/ANS**

a) ROMATSA:

În contextul aplicării, începând cu data de 27 ianuarie 2022, a Regulamentului (UE) 2020/469, de modificare și completare a Regulamentului (UE) 2017/373, ROMATSA a transmis prin scrisoarea nr. 1144/20.01.2022 (înregistrată la AACR sub nr. 2034/20.01.2022) Expozeul pentru documentarea certificării ca furnizor de servicii ATM/ANS doc. ref. DGR – SES – INF 4504 – ROE/CERT, ediția 19.0/17.01.2022.

În baza concluziilor desprinse din evaluarea documentației și a activității de supraveghere continuă a ROMATSA în calitate de furnizor ATM/ANS în cursul anului 2021, la

10 iunie 2022 AACR a eliberat în beneficiul ROMATSA R.A. certificatul de furnizor ATM/ANS nr. CN 01, ediția 1.0, care a intrat în vigoare la 15 iunie 2022.

În perioada 5-8 iulie 2022 a avut loc inspecția de standardizare EASA în domeniul ATM/ANS în România. Conform programului acestei inspecții în data de 8 iulie 2022, în timpul consultărilor cu echipa EASA privind o constatare preliminară referitoare la formatul certificatului ROMATSA de furnizor de servicii ATM/ANS nr. CN 01, ed. 1.0, eliberat în data de 10 iunie 2022, reprezentanții S ATM/ANS au prezentat, în sensul recomandărilor formulate de echipa EASA, proiectul unui nou certificat, menținând aceleași condiții și limitări.

Prin urmare, la data de 11 iulie 2022, AACR a eliberat în beneficiul ROMATSA ca furnizor de servicii ATM/ANS, certificatul CN 01, ed. 2.0, care a intrat în vigoare la 20.07.2022.

**b) RAS:**

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2017/373, cu modificările și completările ulterioare, Societatea Comercială "Regional Air Suport" S.R.L ("RAS") a transmis, prin scrisoarea nr. OTP 131/12.11.2021 (înregistrată la AACR sub nr. 28462/15.11.2021) o cerere de certificare ca furnizor de servicii de proiectare proceduri de zbor și documentația aferentă. Prin scrisoarea AACR nr. 28462/07.12.2021 au fost solicitate atât modificarea cererii de certificare în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2017/373, cu modificările și completările ulterioare, Anexa III, secțiunea ATM/ANS.OR.A.005 și ale PIAC ATM/ANS, Partea I, ed. 1/2019 cât și identificarea tuturor cerințelor aplicabile unui asemenea solicitant, cu actualizarea și completarea în consecință a documentației transmise inițial.

Ulterior, RAS a transmis prin scrisoarea OTP nr. 143/17.12.2021 (înregistrată la AACR sub nr. 32084/20.12.2021) o nouă cerere de certificare și documentație în completare. În cadrul procesului de certificare, AACR a efectuat un audit în data de 17.03.2022 în urma căruia a fost elaborat și transmis raportul de audit nr. 10402/30.03.2022. Ulterior, Planul revizuit de acțiuni corective și corecții nr. OTP30/22.04.2022 a fost acceptat de AACR prin adresa nr. 13818/11.05.2022.

Acest proces de certificare s-a finalizat prin eliberarea de către AACR, în baza dispozițiilor Regulamentului (UE) 2017/373, la data de 18 noiembrie 2022, a certificatului CN 02, ed. 1.0, în beneficiul "Regional Air Suport" S.R.L ("RAS") ca furnizor de servicii de proiectare a procedurilor de zbor. Acest certificat, care conține și limitări, a intrat în vigoare la data de 22 noiembrie 2022 și este valabil pentru o perioadă nedeterminată, sub rezerva respectării reglementărilor specifice aplicabile.

### **3.5.2 Supravegherea continuă a furnizorilor ATM/ANS**

**a) cerințele comune aplicabile unui ANSP din Regulamentul (UE) nr. 2017/373  
Organizația ROMATSA**

Activitatea de supraveghere continuă desfășurată de AACR în domeniul ATM/ANS a inclus atât atât activități de audit și inspecție, cât și activități de evaluare continuă a documentației și monitorizarea periodică a nivelelor de siguranță și de performanță și a

raportărilor aferente, folosind, după caz, metoda eșantionării. Activitățile de audit și inspecție s-au desfășurat fizic, cu excepția vizitei de audit la DSNA Sibiu, care s-a desfășurat on-desk.

Majoritatea cerințelor comune aplicabile unui ANSP din Regulamentul (UE) nr. 2017/373, din Programul de Supraveghere al ROMATSA, ciclul de supraveghere: 2021 – 2022, aferente anului 2022, au fost verificate.

S ATM/ANS a efectuat în anul 2022 la R.A. ROMATSA 9 audituri de supraveghere, după cum urmează:

- 6 audituri de supraveghere continuă, conform amendamentului nr. 1 (aprobat sub nr. 18365/2022) la programul de audit la ROMATSA în calitate de furnizor de servicii ATM/ANS.
- 3 audituri de supraveghere continuă, conform amendamentului nr. 2 (aprobat sub nr. 35341/2022) la programul de audit la ROMATSA în calitate de furnizor de servicii ATM/ANS.
- 10 inspecții.

Ca și locații vizitate și, în consecință, număr de audituri, deși au fost aduse unele modificări la planificarea inițială s-a constatat că au fost atinse țintele stabilite la nivelul SATMANS pentru anul 2022. Vizita de audit la Administrația Centrală a fost amânată pentru anul 2023.

În urma fiecărei vizite de audit, echipa de audit a întocmit un raport care a fost transmis către R.A. ROMATSA și, ulterior, s-a purtat corespondență privind planurile de corecții și acțiuni corective propuse. După ce acestea au fost acceptate de AACR, a fost verificată punerea în aplicare a corecțiilor și a acțiunilor corective prin evaluarea dovezilor obiective transmise de către furnizorul de servicii.

#### **b) Cerințele comune aplicabile unui ANSP din Regulamentul (UE) nr. 2017/373 și cerințele din Regulamentul (UE) nr. 376/2014**

Pe parcursul anului 2022 au fost analizate un număr de 582 rapoarte privind evenimente de aviație civilă și s-au elaborat analizele de siguranță trimestriale și anuală.

În contextul desfășurării atribuțiilor privind supravegherea siguranței, AACR prin SATM/ANS a efectuat în 2022 o inspecție la R.A. ROMATSA Administrația Centrală, Departamentul Siguranță și Calitate, privind conformarea R.A. ROMATSA cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 376/2014 și 6 audituri de supraveghere continuă, conform amendamentului nr. 1 (aprobat sub nr. 18365/2022) la programul de audit la ROMATSA în calitate de furnizor de servicii ATM/ANS.

#### **c) Cerințele cu privire la monitorizarea domeniului cheie de performanță de Siguranță conform Regulamentului (UE) nr. 317/2019**

A fost realizată monitorizarea anuală cu privire la Indicatorul de performanță de siguranță reglementat pentru anul 2021 în domeniul serviciilor ATM/ANS (Eficacitatea Managementului Siguranței - EoSM) și raportarea către EASA și către Comisia Europeană

prin două raportări (către EASA la data de 1 feb 2022 și către Comisie, parte din Raportul de monitorizare 2021 raportat la data de 1 iunie 2022). S-a constatat încadrarea în țintele asumate de performanță.

S-a elaborat Raportul de monitorizarea performanței siguranței nr. 36942/17.11.2022 ce cuprinde atât monitorizarea conformării cu Regulamentul (UE) nr. 317/2019, dar și cu Regulamentul (UE) nr. 376/2014 și pNSAC pentru întreg anul 2021.

În contextul desfășurării atribuțiilor privind supravegherea siguranței, AACR prin SATM/ANS a efectuat în 2022 o inspecție la R.A. ROMATSA Administrația Centrală, Departamentul Siguranță și Calitate, privind conformarea R.A. ROMATSA cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 317/2019 și verificarea evidențelor transmise de către furnizor în cadrul raportărilor EoSM.

Suplimentar, AACR prin SATM/ANS a coordonat cu Comisia Europeană și cu Organismul de evaluare a Performanțelor, Planul de Performanță al României pentru a treia perioadă de referință RP3 (2020 – 2024) în contextul schimbărilor legislative europene de măsuri excepționale în context COVID-19 și a Deciziei de Inconsistență a COM nr. 728/2022 a țintelor de performanță ale unor state cu țintele Uniunii, a efectuat raportările necesare către Comisia Europeană, România obținând în luna decembrie 2022 aprobarea Planului de Performanță revizuit prin Decizia COM nr.2424/2022. Totodată, s-au raportat Comisiei Europene bazele de cost și ratele unitare ale României pentru anul 2023 aferente ANS.

**d) Cerințele cu privire la monitorizarea Planului Național de Siguranță a Aviației Civile 2022 – 2026 în domeniul ATM/ANS (pNSAC)**

A fost realizată monitorizarea anuală și a fost transmis către BAS stadiul de îndeplinire al indicatorilor cuprinși în pNSAC: toate măsurile au fost realizate.

S-a efectuat o coordonare cu R.A. ROMATSA și BAS referitor la riscurile de siguranță în contextul invaziei din Ucraina și din prisma reacției imediate la o problemă de siguranță, s-a efectuat coordonarea și pe SIB-urile EASA emise în acest context legate de perturbări GNSS în zona Mării Negre. Totodată, a fost emis și un NOTAM pe acest subiect.

**e) Cerințele aplicabile unui ANSP din Regulamentul (UE) nr. 255/2010**

În procesul de supervizare s-a identificat un grad ridicat de respectare a prevederilor.

**f) Cerințele aplicabile unui ANSP din Regulamentul (UE) nr. 2150/2005**

În anul 2022 a fost emis certificatul ROMATSA de furnizor ATM/ANS nr. CN01 ed. 1.0 din 10 iunie 2022, care acoperă și domeniul ASM.

**g) Cerințele comune aplicabile unui furnizor de servicii din Regulamentele de interoperabilitate**

În contextul activității de supraveghere continuă a implementării Regulamentului (UE) nr. 2018/1139, în anul 2022 au fost verificate, prin eșantionare, unele dintre cerințe referitoare la informațiile meteorologice, precum și corectitudinea informațiilor publicate în AIP România legate de acoperirea radio a mijloacelor de navigație aeriană, în conformitate cu cerințele Anexei VIII din Regulamentul (UE) 2017/373, cu completările și modificările ulterioare. Totodată, cu ocazia inspecțiilor desfășurate în vederea autorizării, au fost

verificate, prin eșantionare, elemente din dosarele tehnice ale echipamentelor DME din cadrul programului SPICE și TMACK.

În plus, au fost verificate și unele cerințe din normele de punere în aplicare a interoperabilității cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 1207/2011, Regulamentul (UE) nr. 1032/2006, Regulamentul (UE) nr. 633/2007 și Regulamentul (UE) nr. 29/2009, cu completările și modificările ulterioare.

### 3.5.3 Interoperabilitate și autorizarea sistemelor ATM/ANS

În urma activităților de evaluare desfășurate, în 2022 SATM/ANS a primit în vederea autorizării: 1 solicitare de autorizare pentru 1 sistem ATM/ANS aparținând R.A. ROMATSA (Convertor Date Radar Meteo – ConvCAT9) și 2 solicitari de autorizare pentru 16 sisteme ATM/ANS aparținând R.A. ROMATSA (15 sisteme DME Proiect SPICE și sistem VCS TWR Otopeni).

SATM/ANS a finalizat procesul de autorizare pentru 18 sisteme ATM/ANS a căror documentație a fost transmisă începând cu anul 2021 (D-ATIS Iași, ROMAWOS 4.0 și Leonardo CDB6) și pentru 12 sisteme DME Proiect SPICE.

### 3.5.4 Gestionarea schimbărilor în domeniul ATM/ANS

În conformitate cu prevederile PIAC ATM/ANS Partea a IV-a privind gestionarea schimbărilor în domeniul ATM/ANS, în anul 2022 au fost desfășurate activități specifice astfel:

#### Schimbări Tip A – ce vizează sistemul funcțional ATM/ANS – 21

Nr. Crt.	Nr. Inreg. AACR	Subiect	Rezoluție
1.	2120	Amendare Regulament de circulație AIHCB	Fara evaluare
2.	2296	Implementare procedură furnizare serviciu de alarmare - PIN2198	Fara evaluare
3.	11257	Actualizare harta ATC SMA Constanța	Respingere
4.	8858	Sistem ConvCAT9 - Meteo	Fara evaluare
5.	9972	Modificare limite orizontale CTR Baia Mare și LRTRA070	Aprobare
6.	9978 12186	Modificare limite orizontale TMA Constanta	Fara evaluare
7.	11259	TWY D și APRON 2 la LRSV	Solicitare date
8.	17375	TWY D și APRON 2 la LRSV	Fara evaluare



9.	12997	Implementare GRF	Aprobare
10.	6679/22 4377	Schimbare frecvență de emisie SIGWX LL și eliminarea AIRMET	Respingere
11.	33079/21	LVP AD Craiova	Respingere
12.	9507	LVP AD Oradea	Respingere
13.	27803	Cerere aprobare actualizare hărți ATC SMA - TMA NAPOC Notificare modificare sistem ATM ROMATSA	În lucru
14.	23705	Implementarea în regim de urgență a transferului în operare sistem ROMAWOS 4.0 la DSNA Baia Mare	Confirmă primirea
15.	35645	Modificare SMA TMA Bucuresti	Respins
16.	28125	Notificarea schimbării sistemului ATM/ANS ROMATSA prin actualizarea hărților ATC Surveillance Minimum Altitude Arad și Timișoara (TMA Arad) în AIP România	Respins
17.	36371	Notificarea propunerilor de schimbare (CHG-2022-040) și (CHG-2022-041), implementare sectorizare nouă în CTA București și proceduri operaționale aferente noii sectorizări	Respins
18.	29975	Notificare propunere de schimbare (CHG-2022-031), furnizarea serviciilor ATM/ANS la Aeroportul Internațional Brașov – Ghimbav	Confirmă primirea
19.	30304	Notificarea schimbării privind "Protocol de colaborare între ROMATSA RA-DSNA Bucuresti și Asociația Aeroclubul ZENAIR" și "Protocol de colaborare între ROMATSA RA DSNA București și Asociația Popasul Zburătorilor"	Fara evaluare
20.	38124	Notificarea schimbării la nivelul sistemului funcțional ATM/ANS ROMATSA prin implementarea Protocolului de colaborare între ROMATSA R.A. – DSNA București și R.S. ACTIV S.R.L.	Fara evaluare
21.	40515	Notificarea schimbării sistemului funcțional ROMATSA prin aplicarea procedurii LVP la Aeroportul Craiova	Respins

**Schimbări Tip B1 – ce vizează sistemul de management / sistemul de management al siguranței care necesită aprobarea AACR – N/A**

**Schimbări Tip B2 – ce vizează sistemul de management / sistemul de management al siguranței și nu necesită aprobarea AACR – 1**

Nr. Crt.	Nr. Inreg. AACR	Subiect	Rezolutie
1.	18707	Actualizare MMS ROMATSA ed.16.0	Confirmă primirea

### 3.5.5 Aprobarea procedurilor de zbor instrumental

AACR a analizat procedurile de zbor instrumental transmise de ROMATSA în cadrul activităților din proiectul SPICE referitoare la locațiile LROD, LRCV, LRCK, LRIA, LRSM,

LRTC, LRBM, LRTZ, LROP, LRAR, LRTR. AACR a transmis observații privind nerespectarea cerințelor RACR-CPPZI referitoare la criteriile de proiectare, precum și la documentația de aprobare.

Pe parcursul procesului de aprobare, AACR a constatat că este necesară clarificarea unor prevederi ale Documentului 8168 OACI, Vol.2, referitoare la criteriile de aprobare. De asemenea, în cursul procesului de aprobare AACR a constatat că ROMATSA, în calitate de furnizor ATM/ANS certificat, nu monitorizează efectiv conformarea proiectanților de proceduri cu cerințele aplicabile. Ca urmare a emis două neconformități NC nivel 2 față de prevederile Regulamentului 2017/373. Întrucât ROMATSA nu a actualizat valoarea MSA la LRCL, AACR a constatat că ROMATSA nu și-a îndeplinit responsabilitățile de modificare a procedurilor de zbor și a emis o neconformitate NC1 pe care ROMATSA a soluționat-o (Adresa AACR 13274/11.04.2023).

De asemenea, AACR a emis o neconformitate NC2 pentru furnizorul RAS referitoare la nerespectarea cerințelor RACR-CPPZI , ed.2/2018, privind documentația de aprobare.

La momentul întocmirii raportului, AACR a aprobat procedurile de zbor instrumental de la Aeroportul Suceava și Aeroportul Constanța și a analizat 322 de documentații aferente procedurilor de zbor instrumental pentru locațiile LRTC, LROD, LRSV, LRIA, LRCV, LROP, LRBS, LRAR, LRTR, LRSM, LRBM și LRTZ.

AACR a participat la întâlniri de coordonare, atât la locații cât și la distanță, cu proiectanții de proceduri de zbor instrumental CGX și RAS, precum și cu ROMATSA, având ca subiect procedurile de zbor instrumental din cadrul proiectului SPICE, cât și procedurile convenționale, pe care furnizorul ROMATSA urmează să le implementeze/modifice la cele 16 aeroporturi publicate în AIP România.

AACR a participat ca observator la întâlnirile organizate de coordonatorul IFP, ROMATSA, privind proiectarea procedurilor de zbor instrumental la Aeroportul Brașov LRBV, respectiv proiectarea CTR Brașov.

În cazul LRBV, ROMATSA a solicitat aprobarea procedurilor de zbor instrumental în septembrie 2022, până la momentul raportului, având loc 8 iterații de modificare a documentației de aprobare urmare a constatărilor AACR rezultate atât din analiza documentației de aprobare, precum și din efectuarea activităților de verificare din zbor a procedurilor și a echipamentelor VHF.

### **3.5.6 Aprobarea conținutului informațional al AIP România**

În anul 2022 au fost analizate 29 de baze AIS complexe, cele conforme fiind aprobate în vederea publicării iar pentru cele cu neconformități fiind emise observații sau solicitări de reemitere cu corecțiile necesare. Având în vedere procesul de actualizare a procedurilor de zbor la nivel național, au fost transmise de către furnizor în vederea analizei și publicării în cuprinsul AIP România o serie de hărți. În contextul inițial au fost identificate multiple abateri de la cerințele și formatul de publicare reglementat, fiind necesare iterații succesive cu cerințele AACR adresate proiectanților de proceduri și furnizorului de servicii.

Noul sistem de analiză și punere în serviciu a schimbărilor în sistemul funcțional al furnizorului de servicii a impus adaptarea cerințelor de publicare în AIP la noul context procedurat, timpul necesar aprobării publicării unor informații fiind condiționat de

aprobarea analizelor de siguranță. Neconformarea furnizorului de servicii cu anumite prevederi referitoare la introducerea în serviciu a unor schimbări în sistemul funcțional generează întâzieri în punerea la dispoziție a produselor informării aeronautice care reprezintă în fapt o prezentare în formă standardizată a modificărilor solicitate.

A continuat activitatea de monitorizare a produselor de informare aeronautică emise de către furnizorul AIS la solicitarea originatorilor și conformarea cu prevederile cadrului reglementat aplicabil. În acest sens, având în vedere și campania desfășurată la nivel global pentru eliminarea mesajelor NOTAM neconforme, s-a urmărit în mod constant menținerea sub control a numărului de mesaje, perioadei de valabilitate și conformarea din punctul de vedere al conținutului. De asemenea este supervizată în mod constant emiterea informațiilor conform ciclurilor AIRAC și amendamentele introduse prin intermediul publicației de informare aeronautică

Având în vedere ridicarea graduală a măsurilor restrictive determinate de contextul pandemic al infectărilor cu SARS CoV 2, au fost necesare unele măsuri de actualizare a informațiilor publicate în acest sens. Astfel, AIC 07/21 a fost scoasă din serviciu.

În conformitate cu solicitările EASA SIB No.: 2022-02 referitoare la posibile anomalii în receptionarea semnalelor GNSS și luând în considerare raportările înregistrate de operatorii aerieni, a fost emis un mesaj NOTAM de informare și atenționare referitor la anomalii în funcționarea sistemelor de navigație satelitară.

Situația generată de conflictul din Ucraina a impus unor servicii din AACR unele măsuri din punct de vedere al informării aeronautice, SATM/ANS oferind suportul necesar expertizei în domeniu.

A fost discutat cu furnizor de servicii și administratorul aeroportuar un calendar de publicare în AIP România a informațiilor referitoare la intrarea în serviciu a noului aeroport de la Brașov. SATM/ANS s-a implicat în mod activ în identificarea opțiunilor și soluțiilor și a subliniat faptul că intrarea în circuitul internațional a unor astfel de informații presupune respectarea tuturor condițiilor asumate de entitățile care originează date sau furnizează servicii astfel încât cerințele de calitate să fie respectate iar datele și informațiile să corespundă realității.

Au fost decise modificări cu caracter permanent în ceea ce privește furnizarea serviciului NOTAM prin modificarea corespunzătoare a unor serii emise pentru a se evita pe viitor atingerea numărului maxim din serie anterior sfârșitului de an.

Extinderea FRA a fost analizată și aprobată pentru publicare, AACR condiționând publicarea de o corectă informare a CMSA, fapt omis de către furnizorul de servicii.

Continuă activitatea de modificare a secțiunilor fin AIP România, conform prevederilor R(UE) 2017/373, procesul fiind unul de durată, regulamentul prezentând unele cerințe diferite față de OAC.

### **3.5.7 Alocarea indicative AFTN**

În cadrul auditurilor de supraveghere din anul 2022 a fost verificată, prin eșantionare, respectarea regulilor de alocare a indicativelor AFTN de către CNTcA ROMATSA prin procedura internă.

### 3.5.8 Alocarea codurilor Mod S

A fost menținută corespondența cu MICA Cell Eurocontrol și a fost realizată coordonarea cu SMFA în legătură cu implementarea codurilor de Interogator pentru MICA/ALLOC 1239: Romanian AF SSR-TPS-77-HOCENI, MICA/ALLOC 1241: Romanian AF SSR-TPS-77-IANCA și MICA/ALLOC 1299: Romanian AF SSR-TPS-77 BAIA, însă nu a fost necesară alocarea de coduri de interogator de Mod S.

### 3.5.9 Coordonare LSSIP (Plan local de implementare a cerului unic european)

Aranjamentele și graficul de lucru a activităților desfășurate pentru elaborarea LSSIP România 2021 și armonizarea în cadrul DANUBE FAB a obiectivelor cu impact FAB au fost realizate conform graficului. Datorită procesului de semnare al documentului la nivel MTI/DTA, AACR, ROMATSA, AIHCB și SMFA, LSSIP România 2021 Level 1 a fost finalizat în cursul lunii iunie 2022.

În data de 27.10.2022 a avut loc în regim webex LSSIP+ Event organizat de EUROCONTROL în care s-au stabilit pașii de urmat pentru ciclul de raportare LSSIP 2022. Față de anii precedenți, modificările European ATM Master Plan Level 3 (ESSIP) Implementation Plan edition 2021 (MPL3) nu au un impact major. În MPL3 2021 au fost incluse 11 obiective noi de implementare (7 active și 4 „inițiale”), au fost eliminate 2 obiective ( NAV11 înlocuit de NAV11.1 și NAV11.2; SAF11 înlocuit de SAF11.1) și au fost retrase 3 obiective considerate îndeplinite (COM10, FCM09 și INF10.22).

Totodată, în data de 07.11.2022, a avut loc întâlnirea bilaterală (2022 LSSIP+ Cycle) cu Coordonatorul ECTRL, doamna Veronique MARTOU, în care au fost prezentate următoarele:

- Prezentarea 2022 LSSIP+ Cycle
- European ATM Master Plan Level 3 Implementation Plan edition 2022 (MPL3):
  - Sumarul obiectivelor de implementare
  - Obiective de implementare noi și modificate
  - Chestionare asociate obiectivelor
  - Alte chestionare: RASP(EASA/ICAO)
  - Obiective SWIM
  - Anexa tehnică
- Raportarea LSSIP+ și instrumentele utilizate
- Raportările NETSYS și OLDI
- Bunele practici LSSIP
- Aranjamente interne de lucru
- Începând cu data de 27.10.2022, baza de date a EUROCONTROL a devenit disponibilă pentru completare până la data de 17.02.2023.

Au fost oferite informații către MTI și COM legate de stadiul de implementare al obiectivelor LSSIP aferente măsurilor dispuse de Regulamentul 116.

### 3.5.10 Coordonare programe:

a) **PBN:** A se vedea pct. 3.5.5. A fost solicitată actualizarea Planului PBN în contextul neconformității identificate de EASA și a planului de măsuri aprobat.

**b) SPICE:** conform Acordului Cadru de Finanțare nr. INEA/CEF/TRAN/M2015/11125723 încheiat în cadrul programului CEF Sectorul Transport numit generic Programul SPICE, Activitatea 6, punctul 6.2 Aprobarea Procedurilor PBN: achiziționare resurse hardware și software, pregătire personal în vederea utilizării software PANS-OPS 2 rapoarte de progres, raportare ASR către EUROCONTROL și MT, planificare și execuție buget, evidență timp de lucru, etc. Progresul tehnic cumulat al proiectului SPICE în cadrul AACR comunicat către INEA în aprilie 2022 a fost în cuantum de **100%**. **Proiectul SPICE a fost finalizat cu succes.**

### 3.5.11 Alte activități

- a) Asigurarea secretariatului CMSA s-a materializat prin coordonarea și organizarea a două ședințe CMSA: în februarie și în octombrie. În cadrul ședinței din luna februarie au fost adoptate 2 hotărâri CMSA, iar în cea din octombrie a fost adoptată 1 hotărâre CMSA și 3 hotărâri prin corespondență pentru aprobarea unor modificări în spațiul aerian din FIR București.
- b) Sub coordonarea Biroului Analiză Siguranță, în anul 2022 a avut loc o întâlnire webex a Comitetului Tehnic de Siguranță (CTS) care își desfășoară activitatea în baza Programului Național de Siguranță în Aviația Civilă (PNSAC). La această întâlnire a participat și personalul desemnat din cadrul SATMANS. În cadrul întâlnirii, printre alte elemente, au fost discutate și aprobat Planul național de siguranță a aviației civile, ediția 2022-2026.
- c) În contextul coordonării cu organismele internaționale din domeniul aviației civile au fost analizate 38 scrisori OACI.
- d) În ceea ce privește corespondența PC EUROCONTROL, SATMANS a analizat și răspuns la solicitările de aprobare prin corespondență, în limita competențelor ce îi revin, la 11 de scrisori.
- e) În anul 2022 S ATM/ANS a participat la procesul de examinare teoretică în vederea prelungirii valabilității/redobândirii/acordării licențelor pentru personalul: 16 sesiuni MA, 7 sesiuni LDOZ, 6 sesiuni CITA.
- f) Au fost repartizate ATM/ANS un număr de 6 petiții la care s-a răspuns în termenul de 30 de zile conform legii. În funcție de subiect, s-a răspuns solicitanților, s-au cerut puncte de vedere de la alte departamente din AACR sau au fost încadrate ca și evidențe atunci când subiectul nu făcea parte din aria de competență a ATM/ANS.
- g) În anul 2022, în vederea emiterii avizelor în zone cu servituți aeronautice, inspectorii aeronautici aparținând SATMANS au analizat 629 dosare din punct de vedere electromagnetic și 540 dosare din punct de vedere operațional.
- h) Personalul SATMANS a coordonat, la nivel AACR și în colaborare cu ROMATSA, a elaborat puncte de vedere cu privire la propunerea de pachet legislativ SES2+ pentru reuniunile GL AVIA și CONS TTE (27 de puncte de vedere).
- i) Personalul SATMANS a demonstrat implicare și conștiinciozitate, fiind implicat suplimentar fișelor de post într-o serie de activități conexe:

- asigurarea rolului de coordonator la nivel național pentru implementarea PBN în România;
- asigurarea rolului de coordonator la nivel național pentru implementarea obiectivelor LSSIP;
- asigurarea rolului de coordonator la nivel AACR pentru proiectul SPICE;
- asigurarea coordonării activităților de Performanță ANS;
- asigurarea secretariatului în cadrul Comisiei interne desemnata pentru implementarea strategiei anticorupție în AACR;
- asigurarea secretariatului în cadrul Comisiei interne pentru monitorizarea SCIM
- reorganizarea și modernizarea paginii web a AACR, actualizarea informațiilor;
- participarea în grupul de lucru înființat pentru implementarea în AACR a noii interfețe a fluxului de corespondență (ONE-ERP DM)
- răspunsuri la chestionare diverse;
- NOTAM COVID
- EACCC
- GL-SYS
- GL PI-RU-EPI

### **3.6. Realizarea planului de reglementare a domeniilor specifice supervizării**

#### **3.6.1 Transparența proiectelor de reglementare**

Asigurarea transparenței procesului de reglementare este o activitate cu caracter continuu pentru care, au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- organizarea, planificarea și desfășurarea procesului de reglementare conform prevederilor PIAC\_REG, ediția 2/2020 până la data de 28.11.2022 și conform prevederilor PAC-REG „Proceduri de aeronautică civilă – Emiterea reglementărilor aeronautice” ediția 3/2022;
- menținerea pe pagina de internet a AACR, a situației actualizate a reglementărilor în vigoare ([www.caa.ro](http://www.caa.ro));
- menținerea funcționării sistemului on-line de consultare cu părțile interesate implicate, pe pagina de internet a AACR (zona denumită Transparență, unde au fost postate, spre consultare, toate reglementările dezvoltate în anul 2022), sistem care se bazează pe următorii piloni:

##### **a) Consultare internă**

Avându-se în vedere fișele de proiect și calendarele specifice proiectelor, pe parcursul anului 2022, la nivelul AACR au avut loc întâlniri de lucru interne și consultări ale echipelor de lucru, nominalizate prin decizia DG, acolo unde situația a impus discuții, în vederea elaborării proiectelor asumate precum și în vederea clarificării unor aspecte ale reglementărilor aflate în dezvoltare. Parte din proiectele de reglementare au necesitat suplimentarea întâlnirilor de lucru interne și extinderea termenelor de consultare. De asemenea, proiectele mai complexe au necesitat elaborarea de materiale suplimentare în vederea fundamentării și susținerii documentării acestor proiecte și care, pentru transpunere, necesită elaborarea/modificarea mai multor reglementări

naționale, precum și corelarea activităților și conlucrarea grupelor de lucru pe tot parcursul procesului de elaborare.

A avut loc consultarea internă pentru proiectele de reglementare RACR – ATS ed. 4/2022, RACR – AIS ed. 5/2022, RACR-CPPZI ed. 3/2022, PIAC-ATS ed. 3/2022, RACR-PSA ed. 1/2022.

**b) Consultare externă**

Toate proiectele de reglementare aflate în stadiul de draft 3 au fost transmise în consultare externă prin postarea pe pagina de internet a AACR la secțiunea Transparență și, după caz, au fost transmise spre informare oficială către entitățile din aviație a căror activitate este influențată de reglementările aeronautice respective.

Pentru proiectul de reglementare RACR ATS ed. 4/2022 au avut loc schimburi de corespondență cu MTI. Totodată, pentru adresarea neconformității EASA 22896 privind determinarea factorilor ce stabilesc nevoia de furnizare a serviciilor de trafic aerian, termenul de înaintare spre aprobare către MTI a proiectului de reglementare RACR ATS ed. 4/2022 a fost stabilit 01.04.2023.

**c) Întâlniri de lucru/dezbateri/analize**

Implicarea părților interesate (interne și externe) este necesară pentru succesul oricărui proiect de reglementare, astfel încât au fost organizate întâlniri interne, întâlniri cu actorii din industrie și MTI, precum și dezbateri și analize, după cum urmează:

- analiză privind monitorizarea conformării cu cerințele Regulamentului (UE) 2017/373;
- analiză privind impactul și modalitățile de transpunere a cerințelor Regulamentului (UE) 2020/469 (amendarea reglementărilor asupra cărora acest regulament are impact);
- analiza proiectului Regulamentului de implementare privind Cadrul de reglementare pentru U-space;
- analiza proiectelor de reglementări, proceduri, documente interne primite în consultare și transmitere puncte de vedere: proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambient, proiectul de regulament (EU) Trans-European Transport Network (TEN-T), Proiectul HOTĂRÂRE pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2021 pentru aprobarea procedurii de autorizare a zborurilor cu aeronave în spațiul aerian național, documentul de lucru EASA SIB privind bruiajul GNSS, propunere de regulament de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială, proiectul de reglementare PIAC – LMET, ediția 4/2022, proiectul de reglementare PI – GN – TSP, proiectul de H.G. pentru modificarea și completarea H.G. nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, RACR-MSA-UFSA, PI-SG-376,

PI-SG-MIR, Regulamentul situațiilor de urgență regulament intern, registru de riscuri de corupție, plan de integritate;

- analiza și implicarea în puncte de vedere față de proiectele de regulamente europene discutate în cadrul EASA: Opinia 2022=04, NPA 2022-09, NPA 2022-06, NPA 2022-04;
- analiza proiectelor de reglementări, proceduri, documente interne primite în consultare și transmitere puncte de vedere: proiectul de regulament (EU) SES 2+, Opinie EASA propunere de regulament privind bază de date de informații potrivit cerințelor Regulamentului 2018/1139, NPA EASA 2022-09 și 2022-107 privind interoperabilitatea;
- participare la ședințele Comitetului interministerial pentru stabilirea cadrului de reglementare pentru activitățile în spațiul extraatmosferic;
- participare la ședințele Comitetului Tehnic de Siguranță;
- întâlniri de lucru între reprezentanți AACR, ROMATSA, SMap și SMFA pentru coordonarea puncte de vedere privind actele normative supuse analizei;

### 3.6.2. Realizarea planului de reglementare în domeniul serviciilor ATM/ANS

<b>PLAN DE REGLEMENTARE 2022</b>		
<b>PLANIFICAT</b>	<b>REALIZAT</b>	<b>STADIU</b>
RACR-ATM/ANS, ed. 3/2021	Finalizat AACR	Proiect transmis la MTI
RACR-ATS ed.4/2022	Amânat	Termen nou stabilit 01.04.2023 pentru adresarea unei neconformități EASA
RACR-AIS ed. 5/2022	Finalizat AACR	Proiect trimis la minister și aprobat.
RACR-ASMET ed.5/2022	Amânat	În faza Draft 2.
RACR-CPPZI ed.3/2022	Finalizat AACR	Proiect transmis la MTI
PIAC-ATS ed. 3/2022	Finalizat	Aprobat prin Decizia 800/05.12.2022 a DG al AACR.
PIAC BA ed. 2/2022	Amânat	Proiect condiționat de implementarea sistemului AIS ROMATSA.
PIAC AIM, ed. 2/2022	Amânat	Proiectul va include și implementarea Reg (EU) 2022/938 în ceea ce privește cerințele privind catalogul de date aeronautice și publicația de informare aeronautică.

#### Reprezentare la nivel internațional

##### ➤ OACI

- Sesiunea 41 a Adunării Generale OACI (27.09 - 17.10.2022)

##### ➤ EUROCONTROL

- Comitetul Lărgit pentru tarife de rută CER118 (22-23.06);
- Safety Forum (30.06);



- Cea de-a 84-a ședință APDSG, 20 - 22.09.2022;
  - Workshop 2022 LSSIP+, 27.10.2022;
  - Întâlnire bilaterală între România și CP LSSIP EUROCONTROL, 07.11.2022.
- **EASA**
- Grupul de lucru ATM/ANS TeB/NCP SO WG #2/2022 (6 - 7.12.2022);
- **Alte reuniuni (Comisia Europeană, ECAC, SESAR JU)**
- Comitetul Cerului Unic -SSC 81, 82, 83 (3 reuniuni formale (22-23.03, 14-15.06, 16.11.2022) - întâlnirile au avut loc online);
  - 6 Întâlniri EASNCG (on-line) 5 întâlniri ale grupului de redactare al documentului de lucru privind operațiuni la altitudine mare (high level altitude operations – HAO);
  - Comitetul Cerului Unic -SSC 83 (16.11.2022) - întâlnirile au avut loc online;
  - 6 întâlniri Inter FAB pentru coordonare propunere SES2+ (on-line).

### **DANUBE FAB**

Din considerente obiective, în contextul pandemiei COVID 19 în cadrul DANUBE FAB activitatea DANUBE FAB NSA Board s-a desfășurat în continuare prin corespondență astfel:

- în data de 13 aprilie 2022 cea de-a 18-a reuniune a acestui for. Reuniunea DANUBE FAB Governing Council 18, a avut loc on-line, în data de 14 aprilie 2022.
- în perioada 8 – 14 decembrie 2022 cea de-a 19-a reuniune a acestui for. Reuniunea DANUBE FAB Governing Council 19, a avut loc on-line, în data de 16 decembrie 2022.

Contextul generat de criza COVID și restricțiile de circulație au condus la desfășurarea ședințelor în mediu online și/ sau prin corespondență, precum și a celor mai multe dintre activitățile planificate.

## **4. SECURITATE AERONAUTICĂ**

Atribuțiile autorității competente în domeniul securității aviației civile sunt delegate către Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”(AACR) prin Ordinului Ministrului Transporturilor nr. 1547/2013, atribuții pe care AACR le exercită prin intermediul Direcției Securitate Aeronautică.

Controlul calității în domeniul securității aviației civile se efectuează de către AACR prin Direcția Securitate Aeronautică, căreia i se conferă puterile necesare pentru coordonarea aplicării în România a standardelor de bază comune stabilite de Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și monitorizarea conformității cu actele de punere în aplicare a standardelor de bază comune și cu Programul național de securitate aeronautică (PNSA), inclusiv atribuția de a constata deficiențe și de a aplica măsuri sancționatorii prin auditorii de securitate ai aviației civile. În acest context, Direcția Securitate Aeronautică asigură organizarea, desfășurarea și încheierea activităților de monitorizare a conformității efectuate pe plan național, conform metodologiei stabilite.

Pe baza planului anual de efectuare a activităților de monitorizare a conformității în securitatea aviației civile, în perioada de referință, Direcția Securitate Aeronautică a organizat activitățile de control al calității în domeniul securității aviației civile, astfel:

- 11 auditudini la aeroporturi, transportatori aerieni;
- 40 inspecții la aeroporturi;
- 57 de inspecții la agenți abilitați sau expeditori cunoscuți cargo;
- 24 inspecții la furnizori de provizii de aeroport sau furnizori abilitați de provizii de bord;
- 4 inspecții la centre de pregătire în domeniul securității aviației civile;
- 112 de activități de testare de securitate.

Un agent abilitat trebuie să fie revalidat la intervale regulate, care nu pot depăși cinci ani. Revalidarea trebuie să includă efectuarea unei verificări la fața locului, pentru a se evalua dacă agentul abilitat respectă în continuare cerințele din Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și din actele de punere în aplicare a acestuia. În anul 2022, s-a continuat procesul de revalidare a agenților abilitați (atunci când a existat o astfel de solicitare din partea entității fiind revalidați 5 agenți abilitați, a căror valabilitate urma să expire.

Un expeditor cunoscut trebuie să fie revalidat la intervale regulate care nu pot depăși cinci ani. Revalidarea trebuie să includă efectuarea unei verificări la fața locului pentru a se evalua dacă expeditorul cunoscut respectă în continuare cerințele din Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și din actele de punere în aplicare a acestuia. În anul 2022 a continuat procesul de revalidare a expeditorilor cunoscuți (atunci când a existat o astfel de solicitare din partea entității), fiind revalidați 3 expeditori cunoscuți, a căror valabilitate urma să expire.

Un furnizor abilitat de provizii de bord trebuie să fie revalidat la intervale regulate care nu pot depăși cinci ani. Revalidarea trebuie să includă efectuarea unei verificări la fața locului, pentru a se evalua dacă furnizorul abilitat de provizii de bord respectă în continuare cerințele din Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și din actele de punere în aplicare a acestuia. În anul 2022, a fost revalidat un furnizor abilitat de provizii de bord, a cărui valabilitate urma să expire.

AACR este supusă monitorizării continue și inspecțiilor regulate ale Comisiei Europene și asigură condițiile de exercitare în România, a competențelor Comisiei cu privire la inspecțiile în domeniul securității aviației civile, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 72/2010 al Comisiei din 26 ianuarie 2010 de stabilire a procedurilor de efectuare a inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aeronautice.

În conformitate cu prevederile art. 15 al Regulamentului (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 72/2010 al Comisiei de stabilire a procedurilor de efectuare a inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aeronautice, Comisia Europeană a efectuat, în perioada 7–11 noiembrie 2022, o inspecție în domeniul securității aviației civile în România, la Aeroportul Internațional Henri Coandă București.

Scopul inspecției a fost acela de a monitoriza și evalua capacitatea României, prin AACR căreia i-au fost delegate atribuțiile autorității competente în domeniul securității aviației

civile, de a aplica prevederile legislației existente la nivelul Uniunii Europene în domeniu și în special de a verifica măsurile de securitate implementate la nivelul Aeroportului Internațional Henri Coandă București de către: operatorul aeroportuar, Serviciul Român de Informații, transportatorii aerieni, furnizorii de provizii de bord, furnizorii de provizii de aeroport și celelalte entități care aplică măsuri de securitate la nivelul aeroportului.

Autoritatea Aeronautică Civilă Română a asigurat condițiile de exercitare în România a competențelor Comisiei cu privire la inspecțiile Comisiei în domeniul securității aeronautice, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 17/2011 privind controlul calității în domeniul securității aviației civile.

Concluzia generală a echipei de inspecție a fost aceea că România asigură la Aeroportul Internațional Henri Coandă Otopeni un nivel foarte înalt de conformitate cu cerințele UE în domeniul securității aviației civile.

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2015/1998, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care efectuează controlul de securitate trebuie să parcurgă cu succes un proces de certificare inițial și un proces de recertificare la un interval care nu poate depăși trei ani. În ceea ce privește personalul care efectuează activități de control acces, supraveghere și patrulare la aeroport, Regulamentul (UE) 2015/1998 prevede parcurgerea cu succes a unui proces de certificare inițială și a unui proces de recertificare la intervale care să nu depășească 5 ani.

În exercitarea acestor atribuții AACR, prin Direcția Securitate Aeronautică, a efectuat în anul 2022 următoarele activități:

- certificări ale operatorilor de securitate – 121 persoane;
- recertificări ale operatorilor de securitate – 301 de persoane;
- certificări ale personalului care efectuează activități de control acces și/sau supraveghere și patrulare la aeroport – 131 de persoane.

Programul Național de Pregătire în Securitatea Aviației Civile – PNPSAC stabilește că, toți instructorii de securitate trebuie certificați de către AACR. Această categorie de persoane trebuie recertificată (parcurgând procesul similar certificării inițiale) la un interval de timp care nu poate depăși cinci ani. În exercitarea acestor atribuții AACR, prin Direcția Securitate Aeronautică, a certificat/recertificat în anul 2022 un număr de 18 instructori de securitate a aviației civile.

## **5. SUPRAVEGHERE ȘI VERIFICĂRI DIN ZBOR (SSVZ)**

Activitatea SSVZ pe anul 2022 s-a desfășurat după cum urmează:

În anul 2022, programul de verificări din zbor ale mijloacelor de comunicații, navigație și supraveghere (CNS), activitatea principală a SSVZ, a fost realizat la scadența perioadelor autorizate de utilizare operațională ale acestora, activitatea având caracter prioritar în menținerea continuă a condițiilor pentru siguranța traficului aerian civil intern și internațional, ce se desfășoară pe teritoriul țării.

Numărul total de ore de zbor efectuate în anul 2022, exclusiv pentru activitatea de verificare și supraveghere din zbor a mijloacelor PNA-Tc a fost de 717 ore și 10 minute, repartizate după cum urmează:

- contract cu RA ROMATSA: 640 ore de zbor;
- contracte/comenzi aeroporturi civile: 13 ore și 10 minute de zbor;
- alți contractanți (CJ Brașov): 25 ore și 31 minute de zbor;
- contract cu MApN prin UM01836 București: 38 ore și 24 minute de zbor.

**Ore de zbor executate pe tipuri de misiuni <sup>2</sup>**

2022	Total semestrul I	Total semestrul II
<b>Ore de zbor [ore:min] efectuate pentru:</b>		
➔ <b>R.A. ROMATSA</b>	382:19	257:47
Verificări periodice	217:5	140:58
Autorizări mijloace PNA-Tc	-	-
Supravegheri	122:19	83:48
Validări/Verificări proceduri de zbor	42:10	33:01
➔ <b>AEROPORTURI</b>	04:30	08:39
➔ <b>Alți contractanți</b>	-	25:31
➔ <b>SMFA (aerodrom militar)</b>	-	38:24
<b>TOTAL ORE DE ZBOR:</b>	<b>386:49</b>	<b>330:21</b>

La solicitarea Romatsa s-a efectuat validarea din zbor a procedurilor de zbor instrumentale (convenționale și PBN) proiectate pentru aeroporturile Constanța, Suceava, Craiova, Iași și Satu Mare, etapă din cadrul procesului de aprobare a procedurilor de zbor desfășurat de AACR.

Pe parcursul lunii decembrie 2022 s-au efectuat misiuni de verificare din zbor în vederea autorizării mijloacelor de navigație aeriană instalate pe aeroportul Brașov – Ghimbav, aceasta fiind prima activitate de verificări din zbor efectuată de SSVZ la un aeroport nou înființat într-o zonă în care nu s-au mai efectuat zboruri instrumentale.

În anul 2022, întreținerea aeronavei YR-CAA (FL-1117), de linie și de bază, a fost efectuată de Compartimentul de Întreținere Tehnică Be350 în conformitate cu autorizările deținute (Part 145 nr. RO.145.006 ca organizație de întreținere de bază și Part CAMO, nr. RO.CAMO.0006 ca organizație de management a continuității navigabilității). În această perioadă, aeronava FL-073 a fost stocată în conformitate cu cerințele manualului de întreținere și Compartimentul de Întreținere Tehnică Be350 a executat lucrările necesare menținerii stocării. La aeronava FL-1117 s-au efectuat 4 lucrări de bază și 3 schimburi de injectoare. Totodată s-au demontat elicele aeronavei pentru a fi trimise la reparație capitală, lucrare scadentă la 5 ani și s-au instalat elicele închiriate pentru a asigura disponibilitatea aeronavei în timpul efectuării lucrării de reparație capitală. De

---

<sup>2</sup> Numărul de ore din tabel reprezintă ore bloc

asemenea, s-a analizat documentația emisă (Communique, SB/SL) de fabricantul aeronavei și de fabricanții componentelor Textron, Hartzell, PW&C.

În vederea menținerii condițiilor de autorizare impuse de cerințele aplicabile Part CAMO și Part 145, au fost realizate evaluările interne programate în vederea îmbunătățirii continue ale politicilor de siguranță și de conformare și sunt în curs de implementare corecțiile/acțiunile corective/acțiunile preventive propuse pentru rezolvarea neconformităților înregistrate.

În urma evaluărilor realizate de AACR (Part CAMO) au fost transmise și aprobate către DN propunerile de acțiuni corective pentru rezolvarea neconformităților înregistrate.

## **6. SIGURANȚA AERONAUTICĂ**

Activitățile desfășurate de AACR au drept scop atingerea și menținerea unui înalt nivel de siguranță a aviației civile din România. În acest context, procesele gestionate de Biroul Analiză Siguranță (BAS), care vin în completarea celor coordonate de compartimentele funcționale de specialitate, sunt următoarele:

- Dezvoltarea, implementarea și monitorizarea Programului național de siguranță a aviației civile (PNSAC), proces dezvoltat, monitorizat și coordonat;
- Gestionarea bazei de date interne privind evenimentele de aviație civilă raportate prin sistemul național de raportare și asigurarea coordonării analizelor interne ale acestora;
- Gestionarea informărilor de siguranță publicate de către EASA (*Safety Information Bulletins*) și a celor publicate de ICAO (*Electronic Bulletins*);
- Îndeplinirea obligațiilor care revin AACR în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014;
- Monitorizarea implementării recomandărilor de siguranță adresate AACR, emise de AIAS ca urmare a investigării accidentelor și incidentelor grave;
- Monitorizarea și analiza evaluărilor de risc generat de prezența faunei pe aerodromuri și în vecinătatea acestora, transmise de administratorii aerodromurilor civile la AACR în conformitate cu prevederile OMT nr. 1309/2014 privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 139/2014 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor referitoare la aerodromuri.

### **Programul național de siguranță în aviația civilă (PNSAC)**

**În anul 2022**, activitățile specifice au inclus:

- Dezvoltarea proiectului noii ediții a *Programului național de siguranță în aviația civilă*; documentul a fost transmis MTI/DTA cu adresa nr. 32798/26.05.2022.
- Elaborarea și aprobarea documentului *Planul național de siguranță a aviației civile 2022 – 2026*;
- Publicarea PNSAC prin OMTI nr. 1359/2022.
- Gestionarea traducerii în limba engleză a PNSAC.

- Evaluarea stadiului de îndeplinire a acțiunilor și măsurilor stabilite în Planul național de siguranță a aviației civile, 2022-2026.
- Organizarea a 11 întâlniri ale Grupului de lucru format din persoanele de contact (*Focal Points*) pe problema raportării evenimentelor de aviație.
- Demararea constituirii Comitetului național de siguranță a aviației (CNSig) conform OMTI nr. 1359/03.08.2022.
- Desfășurarea în data de 21.11.2022 a ședinței nr. 22 a grupului de lucru GL-LAGA, cu tematica Airspace Infringement și prevederile HG nr. 859/2021 pentru aprobarea procedurii de autorizare a zborurilor cu aeronave în spațiul aerian național, grup de lucru ce asigură suportul tehnic specializat în domeniul operațiunilor de aviație generală și lucru aerian/SPO, necesar exercitării atribuțiilor CTS.

### **Gestionarea evenimentelor de aviație civilă**

Monitorizarea evenimentelor de aviație civilă se realizează permanent, în conformitate cu procedura internă aplicabilă (PI-SG-GRE). Rapoartele privind evenimentele de aviație civilă sunt colectate și gestionate prin Baza de date de siguranță a AACR (Modul Evenimente).

### **Gestionarea informărilor de siguranță**

Începând cu anul 2018, în cadrul AACR s-a procedurat activitatea aferentă procesului de gestionare a informărilor de siguranță. Conform procedurii interne aferente (PI-SG-GIS), informările de siguranță sunt analizate de către persoanele desemnate ca *Focal points* prin Decizia Directorului General al AACR. Întregul proces este gestionat de Biroul Analiză Siguranță.

Pe parcursul anului 2022 au fost analizate un număr de 35 informări de siguranță.

Toate informațiile au fost diseminate pe pagina de internet a AACR (<http://www.caa.ro/page/informari-de-siguranta-sib>).

### **Îndeplinirea obligațiilor care revin AACR în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014**

Articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă stabilește o serie de obligații de asigurare a confidențialității informațiilor referitoare la persoanele care raportează evenimente de aviație civilă, precum și ale celor menționate în aceste rapoarte.

În acest sens, același articol impune statelor membre numirea unui organism responsabil cu punerea în aplicare a acestor principii de Cultură Justă și cu analizarea și validarea politicilor de „Cultură Justă” dezvoltate de organizațiile de aviație civilă.

Prin OMT nr. 931/2019, organismul responsabil cu punerea în aplicare a prevederilor art. 16 alin.(12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014 este AACR. Subsecvent, prin Raportul nr. 19056/02.07.2019, coordonarea acțiunilor necesare ducerii la îndeplinire a obligațiilor ce revin AACR în conformitate cu OMT nr. 931/2019 se face de către BAS, cu sprijinul direcțiilor de specialitate.

În această calitate, în cursul anului 2022, BAS a continuat activitatea de examinare a normelor interne de Cultură Justă dezvoltate de organizațiile de aviație civilă. AACR a solicitat documente referitoare la normele interne adoptate de organizații prin care se garantează și se aplică principiile Culturii Juste, în special principiul menționat la art. 16 alin. (9) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014, precum și dovezi privind realizarea consultărilor cu reprezentanții personalului, conform obligațiilor stipulate la art. 16 alin. (11) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014, anterior adoptării acestora.

- Au fost examinate normele de cultură justă ale următorilor operatori aerieni: S.C. Dan Air (AOC) S.R.L., S.C. Toyo Aviation S.R.L. și S.C. HySky Europe S.R.L.;
- Au fost reexamine normele de cultură justă ale următorilor operatori de handling: Globe Ground Romania S.R.L. și S.C. Dnata Catering S.R.L.;
- Au fost reexamine normele de cultură justă ale următorilor operatori aeroportuari: R.A. Aeroportul Internațional „Delta Dunării” Tulcea și S.N. Aeroportul Internațional Timișoara „Traian Vuia” S.A.
- În urma examinării normelor de cultură justă ale Globe Ground Romania S.R.L., ale S.C. Dnata Catering S.R.L. și ale R.A. Aeroportul Internațional „Delta Dunării” Tulcea, s-a comunicat organizațiilor faptul că AACR consideră normele de Cultură Justă aplicate în cadrul acestora ca fiind conforme cu cerințele prevăzute la Cap. 2 din PIAC-CJ „Proceduri și instrucțiuni de aeronautică civilă privind „Cultura Justă”, ediția 01/2020 și la art 6.4., alin. (3) din reglementarea aeronautică civilă română RACR-REAC „Raportarea evenimentelor de aviație civilă”, ediția în vigoare.
- Au fost transmise adrese de revenire privind transmiterea către AACR spre examinare a normele de cultură justă implementate următorilor operatori: S.C. Cargo Romena Tour S.R.L., S.C. Ansamble Inflight S.R.L, S.C. Flights Aviation Trade S.R.L., S.C. Menzies Aviation (Romania), S.C. Uplift Airport Services, precum și următoarelor aeroporturi: Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău, Aeroportul Internațional „Ștefan cel Mare” Suceava, Aeroportul Internațional Iași România și Compania Națională Aeroporturi București.

În cursul anului 2022 nu au fost primite și gestionate sesizări din partea angajaților sau personalului contractat din industria de aviație privind presupuse încălcări ale normelor de „Cultură Justă”.

### **Monitorizarea implementării recomandărilor de siguranță emise de AIAS**

În perioada analizată nu au fost primite recomandări AIAS privind siguranța aviației civile adresate AACR.

Gradul de finalizare al recomandărilor AIAS aflate în lucru este următorul:

- SR-144.ACC.2018-08-04.SKYBOLT.N-5769\_&\_D-EHHH.SV;
- AIAS (adresa nr. 1575/15.06.2021) a comunicat că răspunsul AACR este PARȚIAL ADECVAT și recomandarea privind siguranța rămâne DESCHISĂ până la includerea prevederilor recomandării de siguranță în noua ediție a reglementării RACR DEMO „Demonstrații Aeriene” ;
- SR-145.ACC.2018-08-04.SKYBOLT.N-5769\_&\_D-EHHH.SV;

- AIAS (adresa nr. 1575/15.06.2021) a comunicat că răspunsul AACR este PARȚIAL ADECVAT și recomandarea privind siguranța rămâne DESCHISĂ până la includerea prevederilor recomandării de siguranță în noua ediție a reglementării RACR DEMO „Demonstrații Aeriene”;
- SR-86.ACC.2016-05-28. Ixess/arv TANARG 912. YR-5132. BR;
- AIAS (adresa nr. 1575/15.06.2021) a comunicat că răspunsul AACR este PARȚIAL ADECVAT și recomandarea privind siguranța rămâne DESCHISĂ până la includerea prevederilor recomandării de siguranță în noua ediție a reglementării RACR DEMO „Demonstrații Aeriene” ;
- SR-138.IG.2019-06-20.C172RG.YR-ANG.PH;
- AIAS (adresa nr. 3066/10.11.2021) a comunicat că răspunsul AACR este PARȚIAL ADECVAT și recomandarea privind siguranța rămâne DESCHISĂ;
- SR-152.ACC.2019-06-27.PA-28-161.YU-DDB.HR;
- AIAS (adresa 2310/31.10.2022) a comunicat că răspunsul AACR este ADECVAT și recomandarea este ÎNCHISĂ, ca urmare a aprobării amendamentului la procedura PIAC-OPS „Proceduri și Instrucțiuni de Aviație Civilă pentru desfășurarea operațiunilor aeriene”.

### **Monitorizarea și analiza evaluărilor de risc generat de prezența vieții sălbatice pe aerodromuri și în vecinătatea acestora**

Monitorizarea și analiza evaluărilor de risc generat de prezența vieții sălbatice pe aerodromuri și în vecinătatea acestora se desfășoară în conformitate cu prevederile OMT nr. 1309/2014, în baza căruia administratorii de aerodromuri trebuie să raporteze trimestrial către AACR evaluările de risc împreună cu planul de măsuri dispuse pentru minimizarea riscului reprezentat de animalele sălbatice.

Activitatea BAS s-a concretizat în efectuarea de analize privind evenimentele de aviație civilă de tip Bird Strike/Wildlife raportate la AACR. Acestea au fost efectuate pe baza rapoartelor de siguranță transmise de: administratorii de aerodromuri, operatorii aeriени și ROMATSA, rapoarte extrase din baza de date internă, care au fost coroborate cu evaluările de risc și planurile de măsuri trimestriale transmise de administratorii de aerodromuri.

În perioada de referință, la nivelul BAS s-au efectuat 1 analiză anuală și 2 analize trimestriale;

Rezultatele analizelor efectuate au fost transmise Serviciului Aerodromuri spre informare și dispunerea măsurilor care sunt considerate necesare în scopul minimizării riscului reprezentat de animalele sălbatice.

### **Alte activități**

- Întocmirea Planului de acțiuni corective (PAC) în urma desfășurării vizitei de standardizare SYS;



- Raportări transmise de utilizatori prin link-ul dedicat de pe site-ul AACR (29, din care 20 s-au încadrat în definiția raportării voluntare și au fost incluse în baza de date internă de siguranță) ;
- Solicitarea AIAS nr. 788/21.03.2022 privind furnizarea de către AACR a unui manual de instruire și a unui manual de zbor și întreținere pentru aeronava IS 28 M2;
- Sesizarea privind modul de desfășurare al unor sesiuni de training la centrul SIMAERO Paris.
- Punerea în aplicare a Planului de acțiuni corective (PAC) în urma desfășurării vizitei de standardizare SYS, după cum urmează;
  - a. Întocmirea proiectului de ordin pentru modificarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 1135/2015 – proiect transmis MTI;
  - b. Elaborarea și aprobarea PI-SG-376 ediția 02;
  - c. Elaborarea procedurii interne *Gestionarea raportărilor evenimentelor de aviație civilă* cod PI-SG-GRE ediția 3.
- Întocmirea procedurii interne PI-SG-MIR „Monitorizarea implementării recomandărilor AIAS”, ediția 02/2022. Documentul a fost aprobat prin decizia D 588/29.09.2022 a Directorului General al AACR.
- A fost continuată activitatea de dezvoltare a bazei de date de siguranță, prin extinderea modulelor aferente altor domenii de activitate.

## 7. RELAȚII INTERNAȚIONALE

În conformitate cu angajamentele asumate de România la nivel internațional, AACR este membru activ într-o serie de organisme internaționale, atât la nivel european, cât și internațional.

### **Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI)**

În vederea stabilirii impactului pe care standardele și practicile recomandate ale OACI îl au sau l-ar putea avea asupra legislației naționale, în decursul anului 2022 au fost analizate 110 de scrisori de stat și au fost distribuite către persoanele responsabile cele de interes pentru AACR. Dintre acestea, 19 scrisori au fost referitoare la amendamente la Anexele ICAO sau PANS. De asemenea, au fost analizate 31 de buletine electronice OACI și au fost distribuite către persoanele responsabile cele de interes pentru AACR și 22 informări privind publicarea unor documente OACI (circulare, manuale, etc.) și 208 scrisori de stat primite de la Biroul regional OACI EUR/NAT. Ulterior, au fost întocmite și transmise către MTI-DTA proiecte de răspuns la scrisorile prin care se solicită un răspuns, respectiv pentru 54 de scrisori de stat primite de la OACI Montreal.

Au fost analizate 109 de documente de lucru întocmite de Comisia de Navigație Aeriană, pentru a fi discutate în sesiunile 225, 226 și 227 a Consiliului OACI și au fost transmise, spre informare, documentele de interes pentru AACR.

Au fost transmise - spre informare, analiză și răspuns - 31 de documente întocmite de EASA și Comisia Europeană cu privire la recomandările de răspuns la unele scrisori emise de OACI și 11 documente EASA CC, referitor la modul în care trebuie completate diferențele față de standardele și practicile recomandate din Anexele OACI.

Totodată, au fost transmise informații referitoare la demersurile necesare pentru obținerea indicativelor OACI, în sistemul 3LD, de către 5 operatori aerieni români.

Având în vedere candidatura României pentru un loc în Consiliul OACI, din dispoziția Directorului General al AACR, reprezentantul CRI a participat la proiectarea website-ului Grupului de Rotație al Statelor din Europa Centrală (CERG), [www.cerg-group.eu](http://www.cerg-group.eu) și a elaborat materialele care au fost publicate pe respectivul website.

**În perioada de referință, regia a participat la următoarele reuniuni:**

**1. A 41-a sesiune a Adunării OACI**

Reprezentantul Compartimentului Relații Internaționale (CRI) a participat alături de Directorul General al AACR la lucrările Conferinței OACI/EASA privind consolidarea cooperării regionale, organizată online de către Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), pe data de 20 ianuarie 2022. Principalele obiective ale evenimentului au fost:

- a. informarea statelor, industriei și organizațiilor internaționale cu privire la beneficiile organizațiilor regionale de supraveghere a siguranței și la provocările cu care se confruntă, în circumstanțele actuale, pentru a continua să ofere sprijin statelor lor membre;
- b. propunerea unei modalități concrete pentru un efort colectiv din partea diferitelor părți interesate, în vederea consolidării colaborării regionale;
- c. discutarea diferitelor mijloace de durabilitate pentru RSOO și alte mecanisme regionale privind supravegherea siguranței și investigarea accidentelor și incidentelor;
- d. discutarea contribuțiilor pe care RSOO le oferă statelor pentru a consolida cerințele de supraveghere a siguranței și evidențierea rolului esențial pe care aceste organizații l-au jucat în timpul pandemiei de COVID-19;
- e. explorarea importanței colaborării cu industria în vederea consolidării capacităților organizațiilor regionale prin eliminarea lacunelor tehnologice existente care împiedică desfășurarea eficace a serviciilor de supraveghere a siguranței pentru statele lor membre.

Reprezentantul Compartimentului Relații Internaționale (CRI) a participat alături de Directorul General al AACR și de delegația României la lucrările sesiunii 41 a Adunării OACI, organizată de către OACI, la Montreal, Canada, în perioada 27 septembrie – 7 octombrie 2022. Principalele subiecte dezbătute în timpul evenimentului au fost:

- a) Rapoartele anuale ale Consiliului OACI către Adunare pentru anii 2019, 2020 și 2021;
- b) Rezultatele Conferinței la nivel înalt privind COVID-19 (HLCC 2021);
- c) Programul de facilități;
- d) Securitatea aviației – Strategii;

- e) Protecția mediului – dispoziții generale, zgomotul aeronavelor și calitatea aerului la nivel local; Aviația internațională și schimbările climatice; Schema de compensare și reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru aviația internațională (CORSIA);
- f) Inovație în aviație;
- g) Pregătirea profesională și consolidarea capacităților OACI în domeniul aviației civile;
- h) Măsuri privind egalitatea de gen în cadrul OACI și sectorul aviației globale până în anul 2030;
- i) Siguranța aviației și politica de navigație aeriană;
- j) Standardizarea siguranței aviației și a navigației aeriene;
- k) Mecanismele de coordonare a implementării la nivel regional în domeniul siguranței aviației și al navigației aeriene;
- l) Declarație consolidată privind continuarea politicilor OACI în domeniul juridic;
- m) Alegerea statelor membre care urmează să fie reprezentate în Consiliu – În cursul zilei de sâmbătă 1 octombrie 2022, au avut loc alegerile pentru statele membre în cadrul Consiliului OACI pentru candidaturile din Partea I și II, iar marți 4 octombrie 2022 pentru candidaturile statelor la categoria III. Ținând cont de înțelegerile convenite în cadrul ECAC (Conferința Europeană a Aviației Civile) și cu celelalte organizații regionale „surori” ce cuprind statele din America Latină, Africa și statele arabe, având în vedere interesele naționale și aranjamentele încheiate de Ministerul Afacerilor Externe în baza altor alegeri din sistemul ONU, delegația română a votat în conformitate cu mandatul acordat, astfel încât cele 36 de state membre ale Consiliului OACI alese pentru următorul mandat de 3 ani sunt:

**Partea I:** Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Brazilia, SUA, Australia, Canada, China, Japonia.

**Partea II:** Austria, Islanda, Spania, Argentina, Mexic, Venezuela, Arabia Saudită, Egipt, Nigeria, Africa de Sud, Singapore și India.

**Partea III: România (138 de voturi),** Bolivia, Chile, El Salvador, Jamaica, Emiratele Arabe Unite, Republica Coreea, Republica Islamică Mauritania, Ghana, Guineea Ecuatorială, Etiopia, Zimbabwe, Malaezia și Qatar.

**2. Consiliul OACI** – având în vedere prevederile Ordinului Ministrului Transporturilor și Infrastructurii nr. 1421/19.08.2022, cu modificările și completările ulterioare, reprezentantul CRI, în calitate sa de înlocuitor al Reprezentantului României în Consiliul OACI, a participat la lucrările celei de a 227-a reuniuni a Consiliului OACI (inclusiv sesiunile pregătitoare), în perioada 17 octombrie – 04 decembrie 2022, Montreal (Canada).

În cadrul acestei sesiuni a Consiliului OACI, România a reprezentat în Consiliul OACI Președinția Uniunii Europene, la solicitarea reprezentantului Republicii Cehe. Astfel, Reprezentantul României în Consiliul OACI și înlocuitorii acestuia au pregătit și au coordonat, împreună cu Delegația Permanentă a Uniunii Europene la OACI, agenda reuniunilor cu statele europene din Consiliu, reuniunile extinse cu membrii Consiliului

OACI și reuniunile cu reprezentanții statelor ECAC (Conferința Europeană a Aviației Civile).

Procesul de coordonare al delegației României la Consiliu a început din data de 17 octombrie 2022 și a continuat pe toată perioada desfășurării lucrărilor Consiliului și ale comitetelor sale premergătoare. În cadrul acestei activități au avut loc coordonări pe subiectele de interes pentru Uniunea Europeană, respectiv pe probleme de mediu, alegerea membrilor Comisiei de Navigație Aeriană și a Președintelui acestei comisii, securitatea aeronautică și cibernetică etc.

Principalele subiecte dezbătute atât în perioada comitetelor premergătoare, cât și în timpul sesiunii 227 a Consiliului OACI au fost:

- a) Aprobarea programului de lucru al ANC pentru cea de a 222-a sesiune;
- b) Estimări bugetare pe 2023, pentru costul serviciilor administrative și operaționale de cooperare tehnică (AOSC) și actualizarea veniturilor și cheltuielilor AOSC 2022;
- c) Planul Operațional al Biroului de Cooperare Tehnică pentru perioada 2023-2025;
- d) Lecții învățate de la cea de-a 41-a Adunare a OACI;
- e) Examinarea raportului celei de-a 33-a reuniuni a Grupului pentru securitatea aviației (AVSECP/33), stabilirea datei și agenda AVSECP/34;
- f) Revizuirea raportului primei reuniuni a Grupului de securitate cibernetică (CYSECP/1), stabilirea datei și agenda CYSECP/2;
- g) Raport privind evaluarea răspunsului OACI la COVID-19;
- h) Recomandările organismului consultativ tehnic (TAB) privind unitățile de emisii eligibile CORSIA;
- i) Soluționarea diferendelor: Australia și Regatul Țărilor de Jos și Federația Rusă (2022) – discutat în ședință închisă;
- j) Actualizarea cu privire la lucrările privind schema de compensare și reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA);
- k) Testarea motoarelor cu reacție alimentate cu hidrogen;
- l) Strategia și Planul de Acțiune privind Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru perioada 2022-2025;
- m) Programul reuniunilor OACI pentru anul 2023 și programul provizoriu al reuniunilor pentru perioada 2024-2025;
- n) Programele de lucru ale Consiliului și ale comitetelor sale pentru cea de-a 228-a sesiune.

**3. CERG** - Din data de 12.12.2022, AACR a desemnat un liaison officer din partea RO în CERG, care a participat la ședințele CERG, 06-07.12.2022, la Paris, și care a analizat/primit/transmis 30 de documente și e-mailuri.

**4. VOLCEX** – reprezentantul AACR a participat la VOLCEX22 Preparatory Workshop, 17-18.10.2022, on-line și la Exercițiul Volcex 22 – 17.11.2022, on-line.

#### **Comisia Europeană/Consiliul UE**

A fost coordonată transmiterea către MTI a comentariilor față de subiectele de competența AACR aflate pe agendele de lucru ale Grupului de lucru Aviație din cadrul Consiliului UE

(34 reuniuni) și COREPER (23 reuniuni), precum și ori de câte ori au venit solicitări de comentarii, clarificări atât din partea MTI, cât și a RPRO la UE pentru aspectele cu relevanță pentru aviația civilă, (TEN-T, pachetul pe mediu Fit for 55), discutate în cadrul altor grupuri de lucru de la Consiliul UE (Mediu, Chestiuni Intermodale). Corespondența a însumat peste 270 de mesaje (informări/răspunsuri).

Principalele subiecte pentru care s-au transmis puncte de vedere au fost:

- proiectul ReFuel Aviation (introducerea combustibililor durabili în aviație) menit să decarbonizeze aviația;
- proiectul legislativ SES 2+ și modificarea Regulamentului de bază EASA (2018/1139);
- coordonarea poziției UE pentru cea de a 225-a, a 226-a și a 227-a sesiune a Consiliului UE;
- coordonarea poziției UE față de notificarea de către statele membre a diferențelor față de Anexele OACI;
- coordonarea privind documentele ce au fost prezentate de către statele europene în cadrul celei de a 41-a sesiuni a Adunării OACI;
- coordonarea privind documentele ce vor fi prezentate de către statele europene în cadrul Reuniunii la nivel înalt privind țintele aspiraționale pe termen lung, organizată de OACI;
- proiectul Deciziei privind stabilirea poziției UE față de adoptarea standardelor OACI, amendamentelor și notificarea diferențelor față de acestea prevăzute în Anexele 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 și 19 la Convenția privind aviația civilă internațională;
- totodată, au fost analizate și transmise 193 de informări privind documente europene (exceptări de la prevederile legislației europene, proiecte de regulamente, asumare regulamente, acte delegate, acte normative publicate, acorduri încheiate și alte materiale) primite – prin intermediul MTI-DTA și DAERI – de la RPRO, incluzând elaborarea de comentarii, după caz..

#### **Participarea la reuniuni:**

Ca urmare a nominalizării reprezentanților AACR ca membri, respectiv membri supleanți în **Comitetul pentru aplicarea regulilor comune de siguranță a aviației – “Comitetul EASA” al Comisiei Europene** și în **Grupul de experți pentru siguranța aviației civile**, s-a participat on-line la a treia reuniune a acestui comitet și a grupului de lucru, organizată la Bruxelles, în perioada 12-13 octombrie 2022. Astfel, s-a participat la discuțiile purtate, prezentându-se puncte de vedere privind proiectele de regulamente, în limita mandatului aprobat, structurile interesate din AACR fiind informate cu privire la aspectele discutate. Totodată, față de mesajele primite de la Comisie, AACR a transmis punctele sale de vedere, comentarii față de regulamentele/documentele transmise, opinii față de aspecte organizatorice ale Comitetului EASA.

#### **EUROCONTROL**

A fost asigurată interfața între AACR și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii prin direcția de specialitate, analizându-se și transmițându-se 12 solicitări pentru puncte de vedere referitoare la documente ale EUROCONTROL (Consiliului Provizoriu (PC) și altele) de interes pentru instituția noastră și s-a răspuns la aceste solicitări, în limita competențelor AACR.

Începând cu data de 30.08.2022, Directorul General al AACR a fost desemnat Focal Point Național la **EACCC (European Crisis Coordination Cell)** fiind desemnat totodată și un supleant al acestuia. Pentru participarea la exercițiul din noiembrie s-a realizat un schimb activ de informații, în total corespondența cuprinzând 61 de adrese și e-mailuri.

- **AACR a participat prin reprezentanții săi desemnați la EACCC22 Exercise**, 20.09.2022, on-line;
- **EACCC Evaluation of the November 4th re-entry of a Chinese rocket body**, 14.12.2022, on-line.

### **Agencia Europeană pentru Siguranța Aviației (EASA)**

Pentru publicarea, în sistemul CRT, a comentariilor AACR, a fost gestionată transmiterea a 3 ToR, 6 NPA, 12 CRD, 8 Opinii, 24 Decizii ale directorului executiv, 31 SIB (incluzând și anulări, corecturi, consultări) și 566 de informări privind directive de navigabilitate. De asemenea, au fost analizate comentariile primite de la compartimentele responsabile și au fost întocmite punctele de vedere finale ale AACR, după caz. Totodată, au fost transmise și 73 de alte documente și informări EASA.

La nivelul AACR a fost coordonată consultarea privind 5 decizii ale Consiliului de Administrație EASA (MB), prin procedură scrisă.

Având în vedere nominalizarea, începând cu luna mai 2022, a reprezentanților AACR ca membru, respectiv membru supleant, în **Organismul consultativ al statelor membre – EASA MAB**, s-a participat la reuniunea EASA MAB 03/2022, organizată la Köln în 25 și 26 octombrie 2022. Totodată, între reuniunile MAB au fost transmise 27 de mesaje primite de la EASA, fiind transmise răspunsuri ale AACR la solicitările primite.

### **Conferința Europeană a Aviației Civile (ECAC)**

Ca urmare a intrării în vigoare a OMT nr. 499/23.04.2018, prin care AACR asigură reprezentarea autorității de aviație civilă din România în cadrul ECAC, au fost analizate și transmise peste 200 de scrisori/informări primite din partea/transmise către ECAC, pe subiecte legate - în principal - de securitatea aeronautică și facilități, aspecte de mediu, coordonare pentru răspunsuri la scrisori de stat OACI pe probleme de mediu și s-au elaborat răspunsuri la acestea, după caz.

### **Participări reuniuni:**

Activități și reuniuni on-line **Network of Communication Specialists (NETCOM)** - reuniune octombrie și 4 reuniuni informale; în cadrul NETCOM au fost analizate/primite/transmise 113 e-mailuri și au fost concepute 6 documente de lucru, dintre care 3 au fost realizate integral de reprezentantul AACR în NETCOM, vicepreședintele grupului.

Angajații din cadrul CRI au participat la următoarele reuniuni internaționale:

- Conferința OACI/EASA privind consolidarea cooperării regionale, organizată online de către Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), pe data de 20 ianuarie 2022;
- Comitetul Juridic OACI și Seminarul Juridic organizate de OACI, în perioada 22-25 martie 2022 și în perioada 12-14 aprilie 2022 - la aceste evenimente, printre altele, s-a discutat despre: programul juridic al OACI; necesitatea promovării procesului de ratificare a instrumentelor de drept aerian internațional, în vederea asigurării unui cadru legislativ armonizat, impactul pandemiei COVID-19 asupra aviației civile internaționale; încălcarea de către Federația Rusă a prevederilor Convenției privind aviația civilă internațională (Chicago), prin operarea unor aeronave cu dublă înregistrare;
- A doua reuniune din acest an a Comitetului pentru aplicarea regulilor comune de siguranță a aviației – “Comitetul EASA” al Comisiei Europene (EASA CMT 2022/2) și a doua reuniune din 2022 a Grupului de experți pentru siguranța aviației civile, organizate hibrid la Bruxelles, în 28 și 29 iunie 2022;
- A treia reuniune a Grupului de Cooperare Administrativă pentru aeronavele fără pilot la bord (AdCo Drones), organizată online de către Comisia Europeană – Direcția Generală Industria de Apărare și Spațiu (DG-DEFIS), pe data de 30 iunie 2022;
- Forumul/15 și la cea de a 159-a Întâlnire a directorilor generali ai aviației civile din cadrul ECAC DGCA, desfășurate la Paris, Franța, în perioada 05 - 08.12.2022

S-a elaborat și transmis către MTI/DTA raportarea privind participarea angajaților AACR la reuniuni/grupuri de lucru și alte activități ECAC pe tot anul 2022.

## **8. MONITORIZARE CONFORMARE, CALITATE**

Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română are implementat un sistem de control intern managerial în conformitate cu prevederile Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 600/2018, privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Monitorizarea stadiului dezvoltării sistemului de control intern managerial la Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română este realizată la nivel intern prin interediul Compartimentului Monitorizarea Conformării, care desfășoară activități de elaborare/avizare de proceduri specifice, audituri interne, analize, rapoarte și alte activități specifice cu scopul de a asigura:

- proiectarea, documentarea, implementarea și menținerea funcției de monitorizarea conformării activităților specifice ale AACR în raport cu cerințele aplicabile ale regulamentelor Uniunii Europene (UE) pentru domeniul aviației civile, ca urmare a desemnării AACR în calitate de autoritate competentă pentru implementarea și punerea în aplicare a acestora în conformitate cu ordinele ministrului transporturilor sau alte acte normative de ordin superior. Pentru aceasta, CMC asigură

implementarea procesului de audit intern pentru monitorizarea conformării cu cerințele Regulamentului (UE) 2018/1139 și a regulamentelor sale de punere în aplicare și implementarea procesului de monitorizare a gradului de adecvare al procedurilor emise de departamentele de specialitate.

- menținerea și îmbunătățirea continuă a Sistemului de Management al Calității al AACR în conformitate cu cerințele standardului internațional SR EN ISO 9001:2015 prin elaborarea Obiectivelor Calității, a Declarației Directorului General al AACR pentru domeniul calității, elaborarea procedurilor de calitate, aducerea la cunoștință și promovarea acestora în rândul personalului AACR, urmărirea închiderii neconformităților constatate în cadrul auditurilor interne de calitate.
- cooperarea cu autorități, organizații și organisme internaționale de aviație civilă, pe probleme specifice și conexe domeniilor de activitate ale CMC, în limita mandatului și/sau a delegării de competență aprobate de Directorul General al AACR.
- evaluarea și raportarea sistematică a nivelului de îndeplinire a planului anual de actualizare a procedurilor interne (PI), a reglementărilor de aviație civilă (RACR), a procedurilor și instrucțiunilor de aviație civilă (PIAC/PAC) și a proiectelor de ordine ale Ministrului Transporturilor și Infrastructurii specifice domeniului de aviație civilă, precum și a gradului de menținere a certificării ISO 9001:2015.

#### **Activitățile realizate de CMC pe parcursul anului 2022 au fost următoarele:**

##### **1. Audituri interne ale sistemului de management al calității și al funcției de monitorizarea conformării**

În anul 2022, CMC a implementat un sistem integrat de audit prin combinarea, acolo unde este cazul, a auditurilor pentru Sistemul de Management al Calității cu cele specifice funcției de monitorizarea conformării cu Regulamentul (UE) 2018/1139 și cu regulamentele sale de punere în aplicare.

Astfel, în vederea îndeplinirii atribuțiilor privind implementarea unui sistem de audit, în anul 2022 auditurile interne au fost desfășurate în conformitate cu programul de audit intern aprobat de Directorul General al AACR cu nr. 882/14.01.2022 ed. 1/2022.

Ca urmare a implementării acestui program, au fost realizate următoarele audituri interne:

- Compartiment Resurse Umane/SSM – audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Direcția Certificare Personal – audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (UE) nr. 2015/340 și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Serviciul ATM/ANS – audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (UE) nr. 2017/373 și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Direcția Operațiuni Aeriene – audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (UE) nr. 965/2012 – subdomeniul RAMP și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;



- Serviciul aerodromuri – Compartiment Certificare și Supraveghere Aerodromuri și Compartiment Avize – audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (UE) nr. 139/2014 și Codul Aerian și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Direcția Securitate Aeronautică – audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (CE) nr. 300/2008 Regulamentul (UE) 2015/1998 și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Serviciul Juridic - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Biroul Survol - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Compartimentul Secretariat - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Compartimentul Relații Publice - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Compartimentul IT - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Direcția Navigabilitate – Serviciul Navigabilitate - audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din Regulamentul (UE) nr. 748/2012, Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Direcția Navigabilitate – Serviciul Certificări Naționale - audit pentru monitorizarea conformării cu cerințele specifice autorității competente din RACR-AZAC, RACR-CP, RACR-IA, RACR-SUD, RACR-DPA, RACR-LTC și audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015;
- Managementul de la cel mai înalt nivel - audit intern de calitate în conformitate cu cerințele ISO 9001:2015 – art.5.1 Leadership și angajament și art.5.2 Stabilirea politicii referitoare la calitate și Comunicarea politicii referitoare la calitate. Prin această acțiune complexă s-au urmărit realizarea obiectivelor și atingerea indicatorilor de performanță.

În cadrul auditurilor interne, au fost tratate cu prioritate teme esențiale:

- **implementarea regulamentelor europene** – respectarea procedurilor declarate privind activitățile de certificare și supraveghere pentru care AACR este desemnată autoritate competentă;
- **organizarea – actualizarea fișelor de atribuții ale compartimentelor, fișelor de post, în conformitate cu organigrama AACR;**
- **identificarea riscurilor și sistemul de tratare a acestora;**
- **îmbunătățirea continuă**, prin tratarea și închiderea neconformităților și a urmării eficacității măsurilor corective rezultate în urma auditurilor interne efectuate de CMC și a auditurilor de standardizare efectuate de EASA.

## **2. Actualizarea procedurilor specifice domeniului de monitorizarea conformării și calitate**

În cadrul CMC, a fost finalizată procedura internă PI-QM-AUD, Audit intern, ed. 3/2022, care a fost aprobată prin Decizia DG nr. 358. Totodată, s-a elaborat **Manualul Sistemului de Management Integrat al AACR - MSMI-AACR, Ed. 5/2022** aprobat prin Decizia Directorului General nr. D448 din 08.09.2022.

## **3. Analiza și avizarea procedurilor interne/PIAC/proiecte RACR emise/elaborate de AACR și monitorizarea realizării Planului anual de reglementări/proceduri**

În sprijinul departamentelor de specialitate din cadrul AACR, pentru a facilita identificarea procedurilor în vigoare precum și a gradului de adecvare al acestora, CMC a actualizat lista tuturor procedurilor interne publicate pe zona de informare.

În vederea implementării procesului de monitorizare a gradului de adecvare al procedurilor/reglementărilor emise de departamentele de specialitate, CMC a asigurat analiza și avizarea procedurilor interne (PI) ale AACR, altele decât cele de calitate (cod PI-QM), Procedurilor de Aeronautică Civilă (PIAC/PAC), proiectele de Reglementări pentru Aviația Civilă Română (RACR). Prin analiza documentelor menționate, CMC s-a asigurat că la emiterea/elaborarea acestora au fost respectate prevederile cerințelor de reglementare națională în domeniul aviației civile (PIAC-REG), ale sistemului de proceduri interne al AACR (PI-QM-EPI, PI-GN-REG) și cele ale Regulamentelor europene în baza cărora au fost emise/elaborate, după caz.

## **4. Participarea la Comitetul Tehnic național de standardizare CT 72 Aeronautică și Spațiu**

La invitația Asociației de standardizare din România (ASRO), AACR a avut un rol activ la reactivarea Comitetului Tehnic CT72 Aeronautică și spațiu, după mai mulți ani de suspendare și a desemnat un reprezentant în vederea participării la lucrările acestuia.

ASRO organizează desfășurarea activității de standardizare la nivel național și reprezintă România în procesul de standardizare europeană și internațională. Comitetele tehnice naționale de standardizare, organizate pe domenii de activitate sunt formate din specialiști care reprezintă factorii interesați din domeniu.

Comitetul CT72 are ca obiectiv standardizarea în domeniul echipamentelor aeroportuare, deservirea pasagerilor, manevrarea coletelor și bagajelor, asigurarea sistemului calității pentru produsele fabricate și/sau utilizate în aeronautică, fiind conectat la comitetele internaționale și europene corespondente.

Activitatea a demarat în luna octombrie 2020 printr-un curs de pregătire prealabilă a membrilor comitetului CT72 în cadrul programului ASRO de creștere a competențelor de standardizare ale experților din comitetele tehnice și o primă ședință CT72 în care au fost aleși președintele și secretarul comitetului.

În fiecare lună, ASRO organizează o sesiune de consultări cu membrii CT72, privind o serie de standarde propuse spre analiză în vederea adoptării. S-a stabilit agenda privind strategia ASRO pentru perioada 2021-2030. Cu toate că este un grup recent configurat și are doar 7 membri, activitatea este în continuă creștere.

## **5. Asigurarea resurselor umane**

În perioada de referință, au fost luate măsuri pentru actualizarea fișelor de post și pentru alocarea responsabilităților personalului CMC pe domenii, în funcție de calificările, pregătirea și experiența acestora.

Au fost organizate ședințe formale ale comisiei SCIM, sesiuni care au integrat cunoștințele în vederea continuării implementării și dezvoltării corespunzătoare a standardelor OSGG nr. 600/2018.

- De asemenea, Comisia SCIM a asigurat gestionarea/elaborarea tuturor documentelor specifice SCIM: registrul de riscuri total al AACR, registrul de riscuri semnificative al AACR, centralizări ale autoevaluărilor controlului managerial intern, stabilirea obiectivelor specifice structurilor AACR, evidențe privind monitorizarea indicatorilor de performanță asumați, actualizarea listei procedurilor interne aplicabile în cadrul AACR, diseminarea unor metodologii/ghiduri de bună practică în ceea ce privește implementarea SCIM și postarea lor pe intranet.

## **6. Asigurarea secretariatului tehnic SCIM**

Având în vedere Decizia directorului general nr. D274/03.06.2021, modificată și completată cu Decizia Directorului General nr. D 582/22.10.2021, începând cu a doua jumătate a anului 2021 personalul CMC a asigurat secretariatul tehnic pentru Comisia de monitorizare a sistemului de control intern managerial al AACR.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin, ST-SCIM a organizat și a participat la ședințe formale ale comisiei SCIM, a organizat sesiuni care au integrat cunoștințele în vederea continuării implementării și dezvoltării corespunzătoare a standardelor OSGG 600/2018.

De asemenea, ST-SCIM a asigurat gestionarea/elaborarea tuturor documentelor specifice SCIM: registrul de riscuri total al AACR, registrul de riscuri semnificative al AACR, centralizări ale autoevaluărilor controlului managerial intern, stabilirea obiectivelor specifice structurilor AACR, evidențe privind monitorizarea indicatorilor de performanță asumați, actualizarea listei procedurilor interne aplicabile în cadrul AACR, diseminarea unor metodologii/ghiduri de bună practică în ceea ce privește implementarea SCIM și postarea lor pe intranet, elaborarea către management a raportului pentru anul 2021 privind implementarea OSGG 600/2018 etc.

- Obiective AACR 2022-2026/25.03.2022 asumate de Director General AACR ce a avut la bază Decizia Directorului General privind planificarea obiectivelor specifice structurilor AACR aprobată prin Decizia nr. D577/21.10.2021.
- Decizia Directorului General privind identificarea proceselor specifice structurilor AACR aprobată prin Decizia nr. D632/14.01.2022.
- Raport asupra sistemului de control intern managerial la data de 31.12.2021 transmis MT, semnat DG cu nr. 1282/18.01.2022
- Decizia Directorului General privind aprobarea Programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial la nivelul AACR pentru anul 2022 aprobată prin Decizia nr. D225/03.05.2022.

## 9. SERVICIUL FINANCIAR

### BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI

Pentru anul 2022, activitatea desfășurată în domeniul economico-financiar se reflectă în următoarele rezultate:

Indicatori	BVC 2022 aprob HG 383/2022* (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022** (mii lei)	Execuție BVC 2022 (mii lei)	%
1	2	3	4	6=5/4
<b>Venituri totale, din care:</b>	<b>63.734,00</b>	<b>70.836,53</b>	<b>76.272,36</b>	<b>107,67</b>
<b>Venituri din exploatare</b>	62.529,69	69.693,46	75.094,11	107,75
<b>Venituri financiare</b>	1.204,31	1.143,07	1.178,25	103,08
<b>Cheltuieli totale, din care:</b>	<b>63.077,88</b>	<b>68.513,35</b>	<b>58.290,78</b>	<b>85,08</b>
<b>Cheltuieli din exploatare</b>	62.014,95	67.263,35	56.980,13	84,71
<b>Cheltuieli financiare</b>	1.062,93	1.250,00	1.310,65	104,85
<b>Rezultatul brut</b>	<b>656,12</b>	<b>2.323,18</b>	<b>17.981,58</b>	<b>774,01</b>
<b>Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/ persoană):</b>				
- total an	<b>315,81</b>	<b>357,40</b>	<b>391,12</b>	<b>109,43</b>
<b>Cheltuiala la 1000 lei venituri:</b>				
- total an	<b>989,71</b>	<b>967,20</b>	<b>764,25</b>	<b>79,02</b>
<b>Număr mediu de personal</b>	<b>198</b>	<b>195</b>	<b>192</b>	<b>98,46</b>
<b>Creanțe restante:</b>				
- total an	<b>33.276,88</b>	<b>33.276,88</b>	<b>34.103,34</b>	<b>102,48</b>

\* HG nr. 383/2022 publicată în Monitorul Oficial nr. 301/29.03.2022 privind aprobarea BVC pe anul 2022.

\*\* HG nr. 1279/2022 publicată în Monitorul Oficial nr. 1027/21.10.2022 privind aprobarea BVC rectificat pe anul 2022.

### VENITURI

Veniturile realizate în anul 2022 înregistrează o creștere de 7,67% a veniturilor totale comparativ cu veniturile aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1279/2022 privind aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2022 al R.A. AACR.

#### I. Venituri din exploatare

Veniturile din exploatare: 75.094,11 mii lei cuprind:

- 1.1 venituri din producția vândută (servicii prestate): 73.311,08 mii lei;
- 1.2 alte venituri din exploatare: 1.783,03 mii lei.

**1.1** În structură, veniturile din producția vândută s-au realizat după cum urmează:

Venituri din producția vândută	BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)	BVC 2022 executat (mii lei)	%
1	2	3	4	5=4/3
<b>a. venituri din servicii prestate total</b>	<b>61.864,27</b>	<b>68.071,16</b>	<b>73.205,85</b>	<b>107,54</b>
Supervizarea furnizării serviciilor de navigație aeriană	10.828,68	10.828,68	10.828,68	100,00
Activități în domeniul securității aviației civile	10.457,24 <i>(7,47 mil. pax)</i>	13.118,44 <i>(9,56 mil. pax)</i>	14.119,61 <i>(10,23 mil pax.)</i>	107,63
Inspecția și verificarea din zbor a funcționării mijloacelor PNA-Tc	12.019,00 <i>(700 ore)</i>	11.830,75 <i>(700 ore)</i>	12.056,12 <i>(701,62 ore)</i>	101,90
Supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi	14.492,20 <i>(7,47 mil. pax)</i>	18.206,71 <i>(9,56 mil. pax)</i>	20.321,02 <i>(10,24 mil pax.)</i>	111,61
Certificarea personalului aeronautic	4.250,00	3.908,42	4.251,81	108,79
Alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice	9.817,15	10.178,16	11.628,61	114,25
<b>b. venituri din redevențe și chirii</b>	<b>4,00</b>	<b>2,50</b>	<b>2,18</b>	<b>87,20</b>
<b>c. alte venituri</b>	<b>45,50</b>	<b>75,00</b>	<b>103,05</b>	<b>137,40</b>
<b>1.1 Total venituri din producția vândută (a + b + c)</b>	<b>61.913,77</b>	<b>68.148,66</b>	<b>73.311,08</b>	<b>107,58</b>

Pentru activitatea **Supervizarea furnizării serviciilor de navigația aeriană** încasările s-au realizat conform prevederilor Ordinului MTI nr. 1533/2021 pentru modificarea și completarea anexei la OMTI nr. 1305/2012 **privind aprobarea tarifelor percepute de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română pentru prestarea activităților pentru care i-au fost delegate competențe de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.**

Activitatea **Inspecția și verificarea din zbor a funcționării mijloacelor PNA-Tc** s-a materializat prin efectuarea unui număr de 701,62 ore de zbor.

La capitolele **Activități în domeniul securității aeronautice și Supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi**, veniturile înregistrate au fost influențate de numărul de pasageri îmbarcați pe aerodromurile certificate din România urmare relaxării măsurilor de călătorie impuse de pandemia cu COVID-19. Traficul a crescut comparativ cu prognozele efectuate prin prisma previziunilor de trafic (variante "middle scenario") de aproximativ 38% față de anul 2021, ce au stat la baza aprobării BVC 2022.

Veniturile capitolului **Alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice** sunt influențate de volumul de cerere precum și de factorul de sezonabilitate, având strânsă

legătură cu reluarea activității agenților aeronautici din România urmare a crizei economice cauzată de pandemia cu virusul SARS-CoV-2.

**Alte venituri** în valoare de **103,05 mii lei**, reprezintă venituri din recuperarea cheltuielilor de deplasare efectuate de inspectorii regiei în țară și în străinătate, conform convențiilor și contractelor încheiate cu agenții aeronautici.

**1.2 Alte venituri din exploatare** în valoare de **1.783,03 mii lei** reprezintă venituri realizate din alte surse, din care:

- venituri realizate din alte surse respectiv penalități creanțe neîncasate în sumă de 191,74 mii lei;
- venituri din penalități facturate pentru neexecutarea conformă a contractelor comerciale în valoare de 14,52 mii lei;
- venituri din subvenții pentru investiții în valoare 587,76 mii lei aferente amortizării înregistrate lunar pentru investiții din fonduri europene (proiectul SPICE) reprezentând cota de 85% recuperată de la INEA;
- 831,27 mii lei venituri din recuperare creanțe conform Hotărâre Judecătorească;
- alte venituri din exploatare în valoare de 84,68 mii lei.

**II. Venituri financiare – 1.178,25 mii lei** respectiv o creștere de 3,08% comparativ cu bugetul aprobat.

În categoria **veniturilor financiare**, sunt cuprinse:

Venituri financiare	BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)	BVC 2022 executat (mii lei)	%
1	2	3	4	5=3/2
Veniturile financiare. din care:	1.204,31	1.143,07	1.178,25	103,08
Venituri din diferențe de curs valutar	1.202,06	1.099,57	1.090,49	99,17
Venituri din dobânzi	2,25	43,50	87,76	201,75

**CHELTUIELI**

La 31 decembrie 2022, execuția **cheltuielilor totale** a fost în sumă de **58.290,78 mii lei**, comparativ cu bugetul rectificat, prezentându-se în structură după cum urmează:

Cheltuieli (conform Anexei nr. 2 – Execuția BVC 2022)	BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)	BVC 2022 executat (mii lei)	%
1	2	3	4	5=4/3
<b>CHELTUIELI TOTALE.</b> din care:	<b>63.077,88</b>	<b>68.513,35</b>	<b>58.290,78</b>	<b>85,08</b>
<b>1. Cheltuieli pentru exploatare totale.</b> din care:	<b>62.014,95</b>	<b>67.263,35</b>	<b>56.980,13</b>	<b>84,71</b>
<b>(A) Cheltuieli cu bunuri și servicii.</b> din care:	<b>16.261,95</b>	<b>17.206,93</b>	<b>8.489,25</b>	<b>49,34</b>

A1. Cheltuieli privind stocurile	4.085,96	4.207,44	2.474,93	58,82
A2. Cheltuieli privind serviciile executate de terți	5.228,39	5.653,39	1.733,52	30,66
A3. Cheltuieli cu alte servicii executate	6.947,60	7.346,10	4.280,80	58,27
<b>(B) Cheltuielile cu impozite. taxe</b>	<b>507,70</b>	<b>807,66</b>	<b>531,66</b>	<b>65,83</b>
<b>(C) Cheltuieli cu personalul. din care:</b>	<b>40.790,17</b>	<b>42.575,89</b>	<b>40.906,79</b>	<b>96,08</b>
C0. Cheltuieli de natură salarială	35.443,83	37.473,94	37.459,40	99,96
C1. Cheltuieli cu salariile	32.265,91	34.452,02	34.886,13	101,26
C2. Bonusuri	3.177,92	3.021,92	2.573,27	85,15
C3. Alte cheltuieli cu personalul (drepturi salariale cuvenite în baza unor hotărâri judecătorești. plăți compensatorii)	1.975,01	1.853,57	305,03	16,46
C4. Cheltuieli aferente contractului de mandat a altor organe de conducere. comisii și comitete	1.764,89	1.705,17	1.646,91	96,58
C5. Cheltuieli cu asigurările și protecția socială. fonduri speciale și alte obligații legale	1.606,43	1.543,21	1.495,45	96,91
<b>(D) Alte cheltuieli de exploatare. total din care:</b>	<b>4.455,13</b>	<b>6.672,87</b>	<b>7.052,43</b>	<b>105,69</b>
<b>Cheltuieli (conform Anexei nr. 2 – Execuția BVC 2022)</b>	<b>BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)</b>	<b>BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)</b>	<b>BVC 2022 executat (mii lei)</b>	<b>%</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5=4/3</b>
Amortizări	4.885,00	6.873,95	6.676,82	97,13
Ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane(cheltuieli-venituri din provizioane)	-602,44	-690,12	-75,57	10,95
cheltuieli privind ajustările și provizioanele	5.797,97	7.357,28	10.215,23	138,85
venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere sau pierderi de valoare	6.400,41	8.047,40	10.290,80	127,88
<b>2. Cheltuieli financiare</b>	<b>1.062,93</b>	<b>1.250,00</b>	<b>1.310,65</b>	<b>104,85</b>

**Cheltuieli financiare = 1.310,65 mii lei.** În categoria **cheltuielilor financiare**, sunt cuprinse cheltuielile cu diferențele de curs valutar aferente disponibilităților în valută și datorii în valută.

Corespunzător veniturilor și cheltuielilor aferente activității desfășurate pe perioada raportată, AACR prevede un profit brut de **17.981.583 mii lei**.

Venituri totale	76.272,36 mii lei
Cheltuieli totale	58.290,78 mii lei
Profit brut	17.981,58 mii lei
Impozit pe profit	2.217,18 mii lei
Profit net	15.764,40 mii lei

Profitul net înregistrat în anul 2022 se va repartiza pentru acoperirea pierderilor contabile înregistrate în anii anteriori respectiv pentru acoperirea pierderii în sold, diferența în sumă de 395.72 mii lei urmând a fi acoperită din profitul anului 2023.

**Bugetul activității de investiții** - Resursele necesare finanțării investițiilor pentru anul 2022 au fost în sumă de **9.519,78 mii lei** asigurate integral din **surse proprii**.

La capitolul „Cheltuieli pentru investiții”, din totalul de **11.680,30 mii lei** BVC 2022 aprobat conform Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 94 din luna decembrie 2022 s-au realizat investiții în valoare de **9.519,78 mii lei**.

Explicații	BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)	BVC 2022 aprobat conform Hotărârii CA (mii lei)	BVC 2022 executat (mii lei)	%
1	2	3	4	5	6=5/4
<b>Surse de finanțare a investițiilor. din care:</b>	<b>7.100,71</b>	<b>4.663,13</b>	<b>11.680,30</b>	<b>9.519,78</b>	<b>81,50</b>
1. Surse proprii, din care:	5.100,71	4.663,13	4.663,13	2.502,61	53,67
1.a amortizare	4.287,88	4.663,13	4.663,13	2.502,61	53,67
1.c profit	812,83				
3. Credite bancare	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Alte surse, din care:	0,00	0,00	7.017,17	7.017,17	100,00
4.a disponibil cont curent	0,00	0,00	7.017,17	7.017,17	100,00
<b>Cheltuieli pentru investiții, din care:</b>	<b>7.100,71</b>	<b>4.663,13</b>	<b>11.680,30</b>	<b>9.519,78</b>	<b>81,50</b>
1. Investiții în curs	758,85	500,00	500,00	0,00	0,00
Explicații	BVC 2022 aprobat HG 383/2022 (mii lei)	BVC 2022 rectificat HG 1279/2022 (mii lei)	BVC 2022 aprobat conform Hotărârii CA (mii lei)	BVC 2022 executat (mii lei)	%
1	2	3	4	5	6=5/4
3. Investiții efectuate la imobilizările corporale existente (modernizări)	15,00	680,32	728,90	219,35	30,09
4.1. Dotări (alte achiziții de imobilizări corporale)	1.216,75	1.075,37	1.114,37	930,70	83,52
4.2. Dotări (alte achiziții de imobilizări necorporale)	3.439,76	903,76	816,19	115,44	14,14
5. Rambursări de rate aferente creditelor pentru investiții	1.670,35	1.503,68	8.520,85	8.254,29	96,87

Detalierea listei de investiții efectuate în anul 2022 este cuprinsă în Anexa nr. 4 la execuția BVC 2022, anexă la Raportul Administratorilor.

## Comercial

### 9.1.1 Contracte

În acest domeniu, pe parcursul anului 2022 au fost negociate/elaborate/încheiate:

- 116 contracte generatoare de venituri (supraveghere, prestări servicii aeronautice)
- 175 contracte generatoare de cheltuieli (furnizare produse, prestări servicii) și 22 acte adiționale la Contractele generatoare de cheltuieli.



## 9.1.2 Achiziții

În anul 2022, activitățile desfășurate în domeniul achizițiilor s-au concretizat astfel:

- derularea procedurilor de achiziție publică (întocmire strategie de contractare, fișe de date, formulare, DUAE, anunțuri de participare / invitații de participare / anunțuri de atribuire publicate în Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice, adrese către ANAP în vederea demarării procedurilor de achiziție, decizii comisii de evaluare, declarații de confidențialitate și imparțialitate pentru membrii comisiilor, procese verbale de deschidere oferte, formulare de integritate, procese verbale ședințe comisie de evaluare, rapoarte privind rezultatul procedurii, comunicări rezultate etc.): 14 proceduri din care: 10 proceduri simplificate (7 atribuite, 3 anulate), 3 proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare (3 atribuite) și o licitație deschisă (una anulată);
- participarea în cadrul comisiilor de evaluare a ofertelor;
- organizarea activităților/lucrărilor comisiilor de evaluare a ofertelor pentru procedurile de achiziție publică;
- actualizare/modificare PAAP 2022 - 48 variante (35 variante de cumparare directă, 13 variante proceduri);
- actualizare procedura interna PI-EC-PIAD privind cumpărările directe (în desfășurare);
- transmiterea de informații, în vederea auditării, pentru proiectul SPICE;
- transmiterea către Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate (ONAC) a referatelor de necesitate în vederea achiziționării de produse în sistem centralizat de către aceasta;
- completarea informațiilor de pe site-ul Agenției Naționale de Integritate (ANI) referitoare la declarațiile de integritate aferente procedurilor derulate de către AACR, actualizarea acestora;
- raportare lunară către MTI conform adresei nr. 1622/2012 privind stadiul derulării procedurilor de achiziție publică privind realizarea de obiective de investiții;
- 75 anunțuri publicitare și de consultare a pieței pentru achiziții directe, analizare oferte cu/fără compartiment inițiator, lansare/finalizare comenzi în SEAP/SICAP;
- 328 achiziții directe inițiate prin Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice (SEAP/SICAP) și transmiterea comenzilor finalizate prin email către grupul **comenzi.seap@caa.ro**;
- completarea și avizarea a peste 411 de referate de necesitate și transmiterea acestora prin email către grupul **referate@caa.ro**;
- alte documente/rapoarte solicitate de conducerea AACR și alte organizații.

## Buget și Salarizare

### 9.1.1 Buget

La nivelul anului 2022, au fost efectuate următoarele activități:

- avizarea referatelor de necesitate servicii, în sensul verificării încadrării în sumele prevăzute în bugetul aprobat;

- execuția lunară a bugetului de venituri și cheltuieli la nivel de unitate AACR, după finalizarea înregistrărilor lunare în evidențele contabile;
- raportări lunare privind execuția bugetului de venituri și cheltuieli solicitate de către MTI și conducerea regiei;
- întocmirea rapoartelor către Consiliul de Administrație cu privire la propunerea de realocări de cheltuieli între capitole de cheltuieli cuprinse în anexa nr. 2 la BVC și investiții cuprinse în anexa nr. 4 la BVC;
- elaborarea proiectului de buget de venituri și cheltuieli aprobat și rectificat al AACR pentru anul 2022 și promovarea acestuia spre avizare;
- întocmirea și transmiterea lunară a execuției financiare a bugetului de pregătire.

### 9.1.2 Salarizare

În domeniul salarizării au fost efectuate următoarele activități:

- înregistrarea în programul de salarizare a Anexelor și Actelor adiționale confidențiale la contractele individuale de muncă ale angajaților AACR și asigurarea aplicării corecte a elementelor sistemului de salarizare pentru personalul din unitate, în concordanță cu prevederile legislative actualizate în vigoare și cu cele din Contractul Colectiv de Muncă nou înregistrat;
- înregistrarea lunară în programul de salarizare a pontajului lunar comunicat de CRU pentru calculul lunar al drepturilor de personal conform prevederilor CCM în vigoare, a concediilor medicale, concediilor de odihnă, concediilor fără plată, ore suplimentare, ore noapte, ore sărbători legale ș.a. și întocmirea ștatelor de plată cu veniturile realizate de salariații regiei, de membrii consiliului de administrație, directorul general cu contracte de mandat;
- întocmirea și efectuarea plăților către salariați a drepturilor salariale și a ajutoarelor sociale (ajutoare de deces, ajutoare de naștere, ajutoare pentru acoperirea unei părți din cheltuieli în cazul unor boli grave sau incurabile cadouri în bani);
- întocmirea lunară a notelor contabile aferente înregistrărilor contabile aferente cheltuielilor cu personalul;
- întocmirea și depunerea la ANAF a Declarației fiscale D112 privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, a Declarației fiscale D100 privind obligațiile de plată la Bugetul de Stat și a Declarației fiscale D110 de regularizare/cerere de restituire privind impozitul pe venit reținut la sursă și plata contribuțiilor sociale și a fondurilor speciale către Bugetul de Stat, plata contribuției asiguratorie pentru muncă, în curs de distribuire, către Bugetul de Stat precum și a Declarațiilor rectificative;
- plata contribuției angajatorului și a contribuțiilor individuale ale salariaților la sistemul de pensii facultative (pilonul III de pensii);
- plata către salariați a decontării contravalorii carburantului auto pentru transportul cu autovehiculul personal al salariaților la și de la serviciu;
- întocmirea proiectului de BVC inițial și rectificativ pe anul 2022 pentru categoria de cheltuieli cu personalul și a Notei de fundamentare aferentă;

- monitorizarea/execuția lunară a fondului de salarii în condițiile respectării prevederilor Legii bugetului de stat pe anul 2022 și OUG nr. 26/2013;
- estimarea cheltuielilor lunare cu personalul până la sfârșitul anului 2022 și verificarea încadrării în limitele aprobate prin BVC al AACR pe anul 2022;
- depunerea cererilor către CASMB pentru recuperarea sumelor plătite asiguraților salariați pentru concediile și asigurările sociale de sănătate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și urmărirea încasării sumelor;
- punerea în execuție prin calcul (actualizare) a Hotărârilor Judecătorești privind drepturile salariale reclamate în instanțele de judecată de către foști salariați ai regiei;
- întocmirea raportărilor statistice lunare SERV-TS Unica din anul 2022;
- întocmirea de adeverințe de venit solicitate de angajații regiei, precum și de foști angajați ai regiei conform documentelor existente în arhiva compartimentului salarizare;
- întocmirea adreselor de răspuns la diferite solicitări privind cheltuielile cu personalul regiei.

### **Control financiar preventiv**

În ceea ce privește Controlul Financiar Preventiv, activitatea s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Ordinului MFP nr.119/1999 precum și OMFP nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare.

În perioada 01.01.2022-31.12.2022 au fost acordate un număr de 4.431 vize CFP în valoare de 63.639,73 mii lei și au fost transmise către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii raportările trimestriale obligatorii.

Nu au existat operațiuni refuzate la viza de control financiar preventiv.

### **Contabilitate**

Pe parcursul anului 2022, în cadrul compartimentului contabilitate au fost efectuate următoarele activități:

- înregistrarea în evidența financiar-contabilă, de gestiune și fiscală a patrimoniului a operațiunilor financiar-contabile derulate în cadrul AACR, conform reglementărilor legale în vigoare a unui număr de **81.005** de înregistrări contabile;
- înregistrarea în evidențele financiar-contabile a facturilor de cheltuieli/achiziții în număr de **1.936** facturi fiscale emise de furnizori interni și un număr de **108** de facturi emise de furnizori externi (rezidenți U.E. și rezidenți non-U.E.);
- programarea și planificarea la plată a obligațiilor diverse către furnizori, bugetul de stat, bugetul local, precum și introducerea ordinelor de plată/ordinelor de schimb valutar în programele de plăți on-line/internet banking pentru conturile bancare ale AACR deschise diverse bănci comerciale;
- acordarea de avansuri pentru deplasări interne/externe ale salariaților AACR trimiși în delegație, întocmire bazei de calcul estimativă pentru acordarea

- avansurilor de deplasare în funcție de natura cheltuielilor (diurna, cazare, transport, alte cheltuieli), avansuri spre decontare pentru achiziții diverse;
- calculul și plata taxelor către bugetul de stat, bugetul local (impozit pe profit, taxa pe valoare adăugată, taxa de mediu, taxe locale, taxe de timbru etc.);
  - întocmirea zilnică a situației plăților pentru ordonanțarea la plată a obligațiilor scadente;
  - întocmirea situației zilnice a soldurilor conturilor bancare pe baza situației/extraselor bancare generate din sistemele de plăți bancare on-line/internet banking;
  - verificarea deconturilor pentru deplasări interne/externe și regularizarea sumelor de plată/încasat pentru salariații AACR. În anul 2022, au fost verificate un număr de **623** de ordine de deplasare (delegație) pentru deplasări interne și un număr **208** de deconturi de cheltuieli pentru operațiuni externe;
  - întocmirea și depunerea on-line a declarațiilor către ANAF: (Declarația 300-TVA; Declarația 390-Achiziții și livrări intracomunitare; Declarația 394-Achiziții și Livrări pe teritoriul național; Declarația 100 - Declarația privind impozitul reținut pentru nerezidenți; Declarația 100 - Vărsăminte din profitul net al regiilor autonome pentru anul 2021;
  - întocmirea și depunerea la ANAF a situațiilor financiare anuale însoțite de notele explicative obligatorii și a raportărilor contabile semestriale, precum și îndeplinirea obligațiilor declarative sau de publicare a acestora pe site-ul AACR în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
  - întocmirea fluxurilor de numerar, precum și explicațiile aferente cu privire la rezultatul acestora (pozitiv/negativ) pentru S1001;
  - întocmirea și transmiterea raportărilor statistice către INSSE și către BNR;
  - întocmirea raportărilor pentru proiectul cu finanțare europeană SPICE-PBN, pentru auditarea proiectului SPICE PBN, pentru cererea de plată intermediară aferentă anilor 2020 și 2021, precum și auditarea finală pentru întreaga perioadă a desfășurării proiectului (2016-2022);
  - întocmirea/ completarea/ verificarea registrelor contabile și de gestiune obligatorii, în conformitate cu prevederile legale zilnic/lunar/semestrial/anual, după caz: Registrul de impozit pe profit, Registrul numerelor de inventar, Registrul mijloacelor fixe, Registrul bunurilor de capital.

### **Facturări**

Pe parcursul anului 2022, au fost efectuate următoarele activități:

- emiterea în cadrul compartimentului facturări a facturilor către beneficiarii serviciilor prestate de regie atât interni cât și externi. Au fost emise către beneficiari un număr de **17.497** de facturi fiscale (inclusiv înregistrarea în contabilitate a facturilor generate automat);
- înregistrarea în contabilitate a încasărilor prin bănci pe fiecare client/faktură;

- gestionarea plăților în avans până la identificarea serviciilor prestate și emiterea facturilor finale de prestări servicii;
- transmiterea zilnică a confirmărilor de încasare a facturilor către emitenții notelor tarifare, compartimentelor tehnice din cadrul regiei;
- înregistrarea în contabilitate a veniturilor;
- reevaluarea lunară a soldurilor în valută pentru creanțe;
- validarea și înregistrarea încasărilor prin platforma Plationline.ro;
- monitorizarea și întreprinderea demersurilor necesare pentru recuperarea creanțelor restante în conformitate cu procedura internă privind urmărirea și recuperarea creanțelor restante, raportarea situațiilor privind creanțele restante (lunar, săptămânal și ori de câte ori sunt solicitate);
- participarea la inventarierea anuală conform Deciziei directorului general, întocmirea componentei conturilor, reconciliere conturi, confirmări solduri parteneri.

### **Casierie**

Pe parcursul anului 2022, au fost efectuate următoarele activități:

- efectuarea operațiunilor de încasări și plăți în lei/valută derulate prin casieria AACR;
- utilizarea și gestionarea operațiunilor derulate prin casa de marcat fiscală pentru încasările obligatorii prevăzute a se derula prin intermediul casei de marcat fiscale;
- ridicare/depunere de numerar (lei, valută) pentru plățile diverse derulate prin casierie (avansuri, deconturi, plată salarii, transport);
- completarea zilnică a Registrului operațiunilor generatoare de obligații de plată ROGOP și transmiterea către Compartimentul IT pentru postarea pe site-ul AACR;
- utilizarea/gestionarea/arhivarea documentelor cu regim special prevăzut de lege (chitanțe în lei și valută);
- întocmirea situației privind formularele cu regim special anulate;
- întocmirea zilnică a registrului de casă lei și valută;
- arhivarea documentelor contabile din cadrul Compartimentului Contabilitate și Casierie;
- consultare SPV la secțiunea facturi electronice, descărcare și transmitere pe e-mail pentru înregistrarea la compartimentul Registratură și obținerea vizei de atest necesitate și legalitate de la compartimentele gestionare ale achiziției;
- punerea la dispoziție, ori de câte ori este cazul, la solicitarea CFG a tuturor documentelor și informațiilor solicitate ce privesc activitățile de casierie.

## 10. ADMINISTRATIV

Activitățile în domeniul administrativ s-au concretizat în anul 2022 prin următoarele acțiuni desfășurate conform responsabilităților specifice, după cum urmează:

- participarea la procesul de inventariere a bunurilor pentru anul 2021 în baza deciziei de inventariere nr. D 592/2021 fiind finalizat prin Procesul verbal de inventariere cu nr. 2837/28.01.2022;
- urmărirea derulării contractelor încheiate cu furnizorii de utilități și servicii: apă-canal, gaze naturale, energie electrică, curățenie, salubritate, mentenanță clădire etc.
- lucrări de zugrăveli – 570 m<sup>2</sup>, urmare a comenzii nr. 34063/24.10.2022, lucrare finalizată prin procesul-verbal de recepție nr. 35331/03.11.2022;
- lucrări de montare copertină mobilă în curtea de lumină dinspre str. Grațioasă, urmare a contractului de furnizare nr. 39051/06.12.2022;
- lucrări de modernizare grupuri sanitare, urmare a contractului de execuție lucrări nr. 37884/23.11.2022, în curs de finalizare;
- lucrări de montare a ștergătorului profesional la intrarea în AACR – s-a întocmit PVR nr. 2220012/31.10.2022;
- lucrări de hidroizolație la curtea de lumină, urmare a contractului de execuție lucrări nr.24920/04.08.2022, finalizate prin procesul-verbal de recepție nr.32820/13.10.2022;
- remedierea/refacerea izolației alucobond, ca urmare a contractului nr. 19493/14.06.2022, finalizate prin procesul-verbal de recepție nr. 22100/07.07.2022;
- lucrări de zugrăveli – 2000 m<sup>2</sup>, urmare a contractului de execuție lucrări nr. 28040/05.09.2022, finalizate prin procesul-verbal de recepție nr. 29035/13.09.2022;
- înlocuire drapele – s-a întocmit NRCD nr. 2220059/09.06.2022;
- curățarea rezervorului de combustibil pentru centrala termică finalizată prin procesul-verbal de recepție nr. 18057/31.05.2022;
- recondiționarea tocurilor la ușile de lemn finalizate cu procesul-verbal nr. 12227/12.04.2022;
- recondiționarea/remedierea ușii și a scaunelor din piele finalizate prin procesul-verbal de predare-primire nr. 4892/14.02.2022;
- recondiționarea/remedierea fotoliilor din piele finalizate prin procesul-verbal de predare-primire nr. 4893/14.02.2022;
- prestarea serviciilor de analiză risc la securitate fizică, urmare a contractului de prestări servicii nr. 25782/12.08.2022, finalizate prin procesul-verbal de predare-primire nr. 27061/25.08.2022;
- demersuri pentru achiziție motorină vrac 5.068 litri – achiziție finalizată prin documentația cu nr. 30761/28.09.2022;
- urmărirea lunară a derulării contractului nr. 5326/16.02.2022 în vederea întreținerii/reparației tâmplăriei de aluminiu;

- urmărirea lunară a derulării contractului nr. 29694/25.11.2021 în vederea reparației/remedierii defecțiunilor jaluzelelor;
- urmărirea bilunară a derulării contractului nr. 11009/05.04.2022 în vederea prestării serviciilor de reparație/întreținere a echipamentelor Kettler;
- montarea și punerea în funcțiune a noului BMS, ca urmare a încheierii contractului nr. 34891/01.11.2022, finalizate prin procesul-verbal de recepție finală cantitativă și calitativă nr. 41605/30.12.2022 și PVR nr. 2220025/30.12.2022;
- inițierea de proceduri de achiziții (caiete de sarcini, note și referate) pentru următoarele servicii și lucrări: servicii de curățenie, de asigurare a clădirii și a bunurilor AACR, întreținerea și reparația tâmplăriei metalice tip Schuko, pază și protecție; servicii generale de întreținere (mentenanță), repararea și dispecerizarea instalațiilor și echipamentelor aferente sediului AACR, aprovizionarea cu carburant auto și generator electric;
- asigurarea derulării contractelor la procedurile de achiziții finalizate;
- defalcarea costurilor AACR/DSA pentru facturile gestionate de către BA;
- relocarea birourilor și mobilierului conform organigramei AACR, actualizarea denumirii compartimentelor funcționale;
- activități de reparații/remediere cu personal propriu a spațiilor comune, neacoperite de contracte de prestări servicii;
- recepția fizică și întocmirea documentelor contabile de recepție a bunurilor achiziționate;
- întocmirea NRCD/PVR, bonurilor de predare/transfer/restituire, bonurilor de mișcare mijloacelor fixe, întocmirea și operarea fișelor de magazie;
- asigurarea efectuării reviziilor, întreținerii conform contractelor de service (întreținerea instalațiilor clădirii, ascensorului, copiatoarelor etc.);
- gestionarea cartelelor magnetice pentru accesul vizitatorilor;
- întocmirea documentației și declarațiilor fiscale pentru taxele și impozitele locale (mijloace de transport și firme luminoase);
- efectuarea calculului și transmiterea lunară la Administrația Fondului de Mediu a Declarației pentru Fondul de Mediu aferentă AACR;
- actualizarea registrului de deșeuri colectate selectiv;
- adrese și raportări statistice și administrative către alte instituții guvernamentale;
- asigurarea funcționării normale a parcului auto, prin efectuarea reviziilor tehnice periodice, a reparațiilor accidentale, a inspecțiilor tehnice periodice pentru mijloacele auto, asigurarea contractelor de service auto cu firme specializate pentru menținerea acestora la nivelul de funcționalitate și siguranță a circulației pe drumurile publice și asigurarea încheierii contractelor de asigurări RCA și a polițelor de asigurare tip "CASCO";
- elaborarea și difuzarea tematicii privind instruirea salariaților din cadrul AACR în domeniul situațiilor de urgență;
- instruirea și pregătirea în domeniul situațiilor de urgență a personalului nou angajat;

- evidența și gestionarea obiectelor de inventar, a mijloacelor fixe și stocurilor de bunuri, urmărirea și operarea în listele de cameră a modificărilor de inventar, pe categorii de bunuri și pe fiecare deținător;

## **11. JURIDIC**

În anul 2022, Compartimentul Juridic a desfășurat următoarele activități:

- reprezentarea instituției în fața organelor judiciare și a instanțelor judecătorești în dosare ce au ca obiect procedura insolvenței, litigii de muncă, litigii de contencios administrativ, litigii de drept civil, cauze penale;
- formularea apărării în cauzele de pe rolul instanțelor judecătorești în care AACR este parte;
- întocmirea actelor necesare în faza executării silite în vederea recuperării creanțelor;
- urmărirea buletinului insolvenței în vederea recuperării creanțelor de la debitorii AACR;
- recuperarea creanțelor de la debitorii AACR prin acțiunea în instanță;
- participarea în procesul achizițiilor publice;
- negocierea, redactarea și semnarea contractelor generatoare de cheltuieli (contracte de achiziții, de prestări de servicii, de școlarizare, de sponsorizare, de handling și celelalte contracte încheiate de AACR cu terți);
- negocierea, redactarea și semnarea ori avizarea și semnarea actelor adiționale la contractele încheiate de AACR cu terți;
- avizarea/redactarea actelor juridice ce constituie corespondența AACR cu terți;
- avizarea autorizațiilor emise de AACR pentru agenții economici ce efectuează diverse activități în domeniul aeroportuar;
- avizarea autorizațiilor de funcționare a frecvențelor radio-aeronautice;
- avizarea actelor ce constituie refuzul AACR de a emite avizele de specialitate pentru ridicarea de imobile în zonele grevate de servituți aeronautice;
- avizarea autorizațiilor de punere în serviciu și exploatare a echipamentelor PNA-Tc (CNS);
- avizarea deciziilor reprezentând suspendări/revocări ale certificatelor/autorizațiilor de operatori aerieni ori ale documentelor individuale de certificare;
- avizarea deciziilor privind angajări în cadrul AACR, modificări, suspendări ori încetări ale contractelor individuale de muncă și alte asemenea documente aferente domeniului resurse umane;
- îndeplinirea formalităților necesare înscrierii mențiunilor la ONRC, privitoare la persoane împuternicite/administratori;
- avizarea și semnarea proiectelor de reglementări elaborate de AACR în domeniul specific de activitate;
- acordarea asistenței de specialitate compartimentelor AACR, concretizată prin avize, puncte de vedere, opinii juridice;



- informarea tuturor salariaților cu privire la actele normative publicate în Monitorul Oficial al României, de interes pentru activitatea desfășurată de AACR;
- asigurarea, la cerere, a consultanței de specialitate direcțiilor /serviciilor/birourilor/compartimentelor din AACR, în legătură cu încheierea, derularea sau încetarea angajamentelor juridice ale acesteia;
- punerea la dispoziția celor interesați a întregii documentații juridice disponibile, necesară elaborării sau adoptării oricărui angajament al AACR.

## 12. RESURSE UMANE

În decursul anului 2022, Compartimentul Resurse Umane a desfășurat următoarele activități:

- întocmirea și prezentarea spre aprobare a Ștatului de funcții conform Organigramei aprobate - lunar;
- întocmirea și eliberarea documentelor necesare pentru depunerea dosarelor de pensionare, potrivit prevederilor Legii nr. 263/2010, privind sistemul unitar de pensii (3 dosare de pensie limită vârstă, 1 dosar pensie anticipată) și potrivit Legii nr. 223/2015 (1 dosar pensie);
- monitorizarea Planului/Programului de perfecționare al personalului AACR, aprobat pentru anul 2022;
- elaborarea proiectului Planului/Programului de perfecționare al personalului AACR pentru anul 2023, pe baza propunerilor transmise de structurile din cadrul AACR;
- organizarea și desfășurarea activităților curente privind resursele umane, monitorizarea concediilor de odihnă, concediilor medicale, concediilor fără plată și alte zile libere plătite conform Contractului Colectiv de Muncă aplicabil;
- întocmirea deciziilor și/sau actelor adiționale de încetare a Contractului individual de muncă (încetare de drept ca urmare a pensionării, prin demisie, alte situații);
- actualizarea Regulamentului Intern al AACR;
- întocmirea pontajelor lunare de prezență pentru structurile din cadrul AACR în vederea calculării dreptului la tichetele de masă convenite și cheltuielilor aferente deplasării la și de la locul de muncă;
- acordarea tichetelor de masă și a voucherelor de vacanță, precum și decontarea cheltuielilor de transport în conformitate cu procedura internă PI-RU-TMT prin completarea formularului descriptiv și accesarea on-line a platformei EDENRED;
- întocmirea specificațiilor tehnice și achiziționarea echipamentelor de control acces (turnichete, ansamble, kit perete protector, software control și pontaj acces);
- configurarea/implementarea softului control și pontaj acces prin crearea departamentelor, pozițiilor și funcțiilor, înregistrarea angajaților și distribuirea de carduri noi tuturor salariaților;
- întocmirea de rapoarte de realocare sume în BVC pentru suplimentarea echipamentelor de control acces și achiziționarea acestora pentru locurile de fumat, garaj și sala de fitness;
- întocmirea specificațiilor tehnice și achiziționarea echipamentelor control parcare - automatizarea barierelor, montare LPR-uri și softul aferent acestora;

- întocmirea specificațiilor tehnice și achiziționarea centralei de detecție și semnalizare la incendiu (împreună cu senzorii aferenți, înlocuirea cablajului vechi, instalarea și punerea în funcțiune a acestora);
- gestionarea efectuării concediilor de odihnă conform Programării anuale, precum și actualizarea conform reprogramărilor/rechemărilor din concediul de odihnă /suplimentar, aprobate, aferente anului 2022;
- completarea și eliberarea notei de lichidare la încetarea Contractului individual de muncă (încetare de drept ca urmare a pensionării, alte situații) cu dreptul convenit de tichete de masă, transport precum și calcularea dreptului de concediu de odihnă/suplimentar până la data încheierii CIM;
- primirea/distribuirea și soluționarea corespondenței electronice direcționată Compartimentului Resurse Umane;
- întocmirea documentelor de suspendare CIM/reluare a activității conform solicitărilor salariaților AACR (după caz, decizii, acte adiționale);
- întocmirea actelor adiționale la CIM pentru acordarea sporului de vechime conform tranșelor de vechime în muncă, potrivit Anexei nr. 9 la CCM al AACR în vigoare;
- actualizarea înregistrărilor în REVISAL și transmiterea acestora, ori de câte ori s-au produs modificări în datele ce fac obiectul înregistrării;
- actualizarea situației nominale privind pregătirea personalului AACR;
- elaborarea planului de formare profesională al personalului pentru anul 2023 și realizarea tuturor temelor prevăzute în această perioadă;
- întocmirea Registrului de riscuri de corupție conform H.G. nr. 599/2018 și conform Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025;
- asigurarea secretariatului Comisiilor de cercetare disciplinară a salariaților AACR.

În decursul anului 2022 s-a continuat activitatea de selecție și recrutare a forței de muncă necesare bunei desfășurări a activității regiei. Astfel, au fost organizate concursuri pentru ocuparea următoarelor posturi vacante:

**\*ianuarie 2022**

- postul de pilot SSVZ, candidat respins (nu a obținut nota minimă 7);

**\*februarie 2022**

- postul de contabil - Compartiment Contabilitate - Serviciul Financiar – candidați respinși (nu au obținut nota minimă 7);

**\*februarie - martie 2022**

- postul de auditor intern - Compartiment Audit Public Intern - candidat respins (urmare etapei de interviu);

**\*aprilie - mai 2022**

- postul de auditor intern - Compartiment Audit Public Intern – candidat admis;

**\*iunie 2022**

- inspector aeronautic pentru medicină aeronautică - Biroul Organizației Pregătire din structura Direcției Certificare Personal (candidat admis)

**\*iulie 2022**

- postul de economist Compartiment Facturări -Serviciul Financiar - candidat admis care și-a dat demisia în perioada de probă;
- postul de inspector aeronautic Serviciul Navigabilitate - Direcția Navigabilitate – candidați respinși (nu au obținut nota minimă 7);
- postul de inspector aeronautic Compartiment Avize – Serviciul Aerodromuri – candidat admis;

**\*august 2022**

- postul de inspector aeronautic - Compartiment Avize – Serviciul Aerodromuri – candidat admis;
- postul de referent de specialitate Biroul Administrativ - candidați respinși (nu au obținut nota minimă 7);

**\*septembrie 2022**

- postul de inspector pilotaj (avioane complexe) – candidat respins (urmare etapei de selecție dosare);
- postul de inspector pilotaj (elicoptere) - candidat respins (urmare etapei de selecție dosare);

**\*octombrie 2022**

- postul de referent de specialitate Biroul Administrativ - candidat admis;
- postul de inspector aeronautic Serviciul Navigabilitate - Direcția Navigabilitate – candidat admis;
- postul de referent de specialitate Compartiment IT – candidat admis;

**\*noiembrie 2022**

- pilot Compartimentul Piloți SSVZ - candidat respins (urmare etapei de interviu);
- postul de șofer Compartimentul Logistic- Biroul Administrativ - candidați respinși (urmare etapei de selecție dosare);

**\*decembrie 2022**

- postul de inspector aeronautic BIOS-DOA - candidați respinși (urmare etapei de selecție dosare);
- postul de economist Compartiment Facturări -Serviciul Financiar - candidat admis;
- postul de inspector aeronautic Compartiment Monitorizarea Conformării – candidat admis;

### **13. INFORMATICA**

Pe parcursul anului 2022 activitățile aferente domeniului informatică s-au desfășurat astfel:

- instalare, configurare și migrare date servere nou achiziționate/existente;
- asigurarea suportului IT&C pentru utilizatorii rețelei de calculatoare din cadrul regiei precum și supravegherea, urmărirea funcționării serverelor (prevenție, monitorizare, securitate a rețelei);
- asigurarea suportului pentru sistemul centralizat de imprimare, centrala telefonică și posturile fixe de telefon din birouri;
- update site [www.caa.ro](http://www.caa.ro) și [www.cerg-group.eu](http://www.cerg-group.eu) conform solicitărilor personalului autorizat;

- identificare erori/probleme pagina web și eliminare documente inactice de pe site-ul AACR;
- suport dezvoltare module noi la site-ul **www.caa.ro** și **www.cerg-group.eu**;
- actualizarea sistemelor de operare și a aplicațiilor cu ultimele update-uri de securitate și funcționalitate;
- asigurarea serviciilor de siguranță informatică, privind securitatea datelor, rețelilor și sistemelor informatice prin Directoratul Național de Securitate Cibernetică;
- derularea contractelor și inițierea documentației pentru achiziția de servicii și produse specifice IT;
- actualizarea hărții rețea switchuri + conectivitate servere + roluri servere;
- continuarea procesului de upgrade a sistemului de operare Windows7 la Windows10, configurarea și redistribuirea stațiilor de lucru cu sisteme de operare EOL;
- întocmirea rapoartelor cu diferite situații conform solicitărilor Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și a altor entități;
- întocmirea și inițierea documentației în vederea achiziției pieselor de schimb specifice IT;
- crearea/ștergerea utilizatorilor ANAF – acces baza de data aeronave;
- instalarea stațiilor noi pentru colegii nou angajați, asigurarea resurselor și instruirea în vederea utilizării infrastructurii IT a AACR;
- inițierea documentației în vederea achizițiilor aprobate conform BVC pe anul 2022;
- colaborarea cu alte servicii în scopul rezolvării anumitor probleme sau pentru elaborarea unor strategii comune;
- upgrade și mentenanță pentru aplicația internă de raportare și monitorizare echipamente (NMS);
- upgrade soluții informatice specifice la versiunile stabile, disponibile pe piață;
- mentenanță pentru servere și echipamente active de rețea.

#### **14. RELAȚII PUBLICE**

Primordialitatea accesului la informație și asigurarea transparenței decizionale este legată de necesitatea creării unui mecanism eficient al informării publicului privind problemele de interes deosebit. În acest scop, pe parcursul anului 2022, directorul general al AACR a primit în audiență un număr de 149 de persoane, care au solicitat audiență în vederea soluționării și rezolvării problemelor ridicate de acestea.

În ceea ce privește relația cu cetățenii, se remarcă o bună gestionare a solicitărilor înregistrate conform O.G. 27/2002, datorită digitalizării și a programului de gestionare a documentelor implementat de Autoritatea Aeronautică Civilă Română.

În vederea creșterii gradului de conștientizare a riscurilor care pot apărea atunci când se operează aeronave fără pilot (drone), AACR a organizat o întâlnire informală cu reprezentanții principalelor canale media din România.

În anul 2022, Compartimentul Relații Publice a soluționat 1507 de solicitări întocmite în baza Legii nr. 544/2001 și 197 de petiții formulate conform O.G. nr 27/2002.

## **15. AUDIT PUBLIC INTERN**

Activitatea de audit intern derulată de către Compartimentul Audit Public Intern în anul 2022 s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor O.M.T. nr. 1.380/2016 pentru aprobarea Normelor specifice privind exercitarea activității de audit intern în cadrul Serviciului Audit al Ministerului Transporturilor, precum și în cadrul compartimentelor de audit intern ale entităților publice din subordinea/sub autoritatea MTI. La începutul anului 2022, Compartimentul Audit Public Intern a elaborat în conformitate cu art. 13 lit.f) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată și Normelor specifice privind exercitarea activității de audit intern, Raportul privind activitatea de audit intern organizată și desfășurată în anul 2021 la nivelul RA-AACR, aprobat de Consiliul de Administrație al AACR. După aprobare, Raportul a fost transmis către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Curtea de Conturi a României .

Totodată, a fost elaborat Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activităților de audit public intern în cadrul RA-AACR 2022, documentul care garantează că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, procedurile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și conduce la îmbunătățirea activității compartimentului de audit intern.

Prin Planul anual de audit intern 2022, aprobat de către Consiliul de Administrație în luna august 2022, au fost programate 2 misiuni de audit public intern de asigurare. Misiunile au fost realizate în termenul stabilit, iar rapoartele de audit au fost avizate de către Consiliul de Administrație.

În continuare, pe lângă activitățile permanente de urmărire a recomandărilor incluse în rapoartele misiunilor de audit intern efectuate în perioadele anterioare, conform procedurilor specifice pentru activitatea de audit intern, s-au derulat și activități complementare de documentare și răspuns la solicitările diferitelor structuri organizatorice sau ale conducerii regiei.

În perioada de referință, auditorul intern din cadrul Compartimentului Audit Public Intern a participat în calitate de membru în Comisia pentru prevenirea corupției și a grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor la corupție conform HG 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate.

În cursul anului 2022, Compartimentul Audit Public Intern a asigurat secretariatul Comitetului de Audit din cadrul Consiliului de Administrație al AACR, context în care au fost organizate și desfășurate 3 ședințe ordinare, în datele de 18.07.2022, 13.10.2022 și 12.12.2022. În această calitate, Compartimentul Audit Public Intern a pregătit ședințele Comitetului de Audit (întocmire ordine de zi, difuzare materiale aflate pe ordinea de zi), a

întocmit Procese-verbale de ședință și a realizat informări către Consiliul de Administrație, referitor la deciziile Comitetului de Audit.

În luna noiembrie a anului 2022, a fost realizată planificarea activității de audit intern. Astfel, atât planificarea multianuală 2023-2026, cât și planificarea anuală 2023, au fost aprobate de către Consiliul de Administrație.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activităților de audit public intern în cadrul RA-AACR 2022, documentul care garantează că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, procedurile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și conduce la îmbunătățirea activității compartimentului de audit intern, a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 55/04.07.2022.

Totodată, în anul 2022, Compartimentul Audit Public Intern a fost evaluat de către structura de audit intern din cadrul entității publice ierarhic superioare. Misiunea de evaluare a fost încheiată printr-un raport avizat de către Ministrul Transporturilor și Infrastructurii.

## **16. CONTROL FINANCIAR DE GESTIUNE**

Controlul financiar de gestiune a fost realizat în conformitate cu prevederile HG nr. 1151/23.11.2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune. Toate acțiunile prevăzute pentru anul 2022 în programul de activitate pentru controlul financiar de gestiune, aprobat sub nr. 30145/03.12.2021, cu modificările și completările ulterioare, au fost efectuate. Activitatea Compartimentului Control Financiar de Gestiune desfășurată în anul 2022 se prezintă astfel:

- verificarea prin sondaj a respectării prevederilor legale și a reglementărilor interne cu privire la întocmirea, circulația, păstrarea și arhivarea documentelor primare, contabile și a celor tehnico - operative din perioada iulie 2020 - decembrie 2021;
- verificarea principalelor gestiuni, a modului de stabilire și reținere a garanțiilor gestionarilor, a existenței cazierului judiciar și a actelor de constituire a gestiunilor;
- verificarea execuției bugetare pe semestrul I 2022;
- verificarea respectării prevederilor legale în fundamentarea proiectului bugetului de venituri și cheltuieli rectificat al AACR pe anul 2022;
- ducerea la îndeplinire a unor sarcini având în vedere propunerile/recomandările de remediere emise de către Corpul de Control al Prim-Ministrului României;
- verificarea modului de efectuare a inventarierii anuale a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii pe anul 2021 și a stadiului de îndeplinire a măsurilor stabilite în urma inventarierii anuale a patrimoniului pe anul 2021;
- analiza implementării măsurilor propuse de Compartimentul CFG pe parcursul anului 2022 și întocmirea programului de activitate CFG pe anul 2023;
- 12 acțiuni de verificare inopinată a valorilor existente în casierie. Nu au fost constatate cazuri de sustrageri sau fraude.

## 17. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

Pentru anul 2022, activitățile AACR în domeniul securității și sănătății în muncă s-au concretizat astfel:

Încheierea Contractului de achiziție a serviciilor de Asigurare a personalului aeronautic civil navigant profesionist și tehnic nenavigant pentru accidente urmate de decese, invaliditate totală sau parțială cât și pierderea capacității/aptitudinii medicale de muncă permanentă sau temporară necesară îndeplinirii atribuțiilor specifice.

Încheierea Contractului de achiziție a serviciilor de Asigurare de sănătate pentru personalul aeronautic civil navigant profesionist și tehnic nenavigant în cazul pierderii capacității/aptitudinii medicale de zbor sau capacității de muncă ca urmare a unui eveniment de aviație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite în urma exercitării funcției respective.

Încheierea Contractului privind serviciile medicale de medicina muncii pentru anul 2023.

Întocmirea și transmiterea către Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială în vederea achiziționării contractului de prestări servicii pentru efectuarea expertizei medicale a personalului navigant civil și a altor categorii de personal aeronautic deținător de licență.

Demararea achiziționării (parțiale) a uniformelor de serviciu și reprezentare pentru personalul navigant profesionist din cadrul AACR.

Demararea și finalizarea achiziționării echipamentelor individuale de protecție, pentru personalul din cadrul Serviciului Supraveghere și Verificări din Zbor, Serviciului Aeroporturi și Serviciului Operațiuni Zbor.

Efectuarea instruirilor în domeniul securității și sănătății în muncă pentru noii angajați;

Activitățile desfășurate în domeniul Securității și sănătății în muncă au fost planificate, organizate și efectuate astfel încât să se respecte prevederile Legii nr. 319/2006 și HG nr. 1425/2006 – actualizate în vederea asigurării desfășurării activităților în condiții de risc minim și pentru protejarea vieții și sănătății salariaților.

## 18. ANALIZA PERFORMANTELOR ȘI STATISTICA

Pentru anul 2022, procesele specifice BAPS sunt următoarele:

<b>Cod proces</b>	<b>Denumire proces</b>	<b>Observații</b>
CSAP-B/fost SNA-L	Statistică aeronautică	Activitate cu caracter repetitiv lunar/trimestrial/anual
CSAP-C/fost SNA-M	Supraveghere PMR	Activitate desfășurată funcție de necesitate
CSAP-D/fost SNA-N	Supraveghere tarife de aeroport	Activitate cu caracter repetitiv anual și la cerere, pentru aprobarea publicării modificărilor de tarife în AIP România
CSAP-E/fost SNA-O	Evaluarea adecvării resurselor financiare	Activitate desfășurată funcție de necesitate

**a) CSAP-B: Statistică aeronautică**

Conform prevederilor **Legii nr. 21/2020 privind Codul aerian art. 4, alin.1, lit. u) coroborate cu art. 6, alin.1, lit. h)**, AACR este desemnată de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI) ca organism tehnic responsabil pentru culegerea, analiza, centralizarea și difuzarea datelor statistice din domeniul transportului aerian, în vederea participării la sistemul informațional național și internațional și a tratării unitare a datelor statistice specifice aviației civile.

Atribuțiile determinate conform obiectului de activitate specific statisticii aeronautice sunt prevăzute prin:

**Art. 4 alin. 1 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian (1) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de autoritate de stat în domeniul aviației civile, are următoarele atribuții specifice:**

**u) organizează activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviației civile care se pune la dispoziția instituțiilor abilitate;**

**Art. 6 alin.1 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian - (1) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor asigură prin delegare de competență către Autoritatea Aeronautică Civilă Română - autoritate competentă în domeniul aviației civile, organism tehnic specializat cu personalitate juridică, autofinanțat și independent organizațional, care funcționează ca regie autonomă sub autoritatea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și își exercită în mod independent atribuțiile de natură tehnică stabilite, exercitarea următoarelor atribuții: [...]**

**h) constituirea fondului de date statistice din domeniul aviației civile;**

Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian art. 4, alin.1, lit. u) coroborat cu art. 6, alin.1, lit. h), OMTI nr. 1089/2012, PIAC-TA-STA au întărit rolul AACR ca **alt producător de statistici oficiale (APSO)** fiind pe lista celor nominalizați de către Institutul Național de Statistică (INS). **OMTI nr. 1089/2012, PIAC-TA-STA** au precizat atribuțiile, drepturile de a culege și prelucra date și informații statistice, dar și obligațiile față de furnizorii acestor date și informații.

Atribuțiile determinate conform obiectului de activitate specific statisticii aeronautice prevăzute prin **OMTI nr. 1089/2012** sunt prevăzute prin:

**Art. 1 alin. (1) În vederea participării la sistemul informațional național și internațional, a tratării unitare a datelor statistice specifice aviației civile, se desemnează Autoritatea Aeronautică Civilă Română ca organism tehnic responsabil pentru culegerea, analiza, centralizarea și difuzarea datelor statistice din domeniul transportului aerian.**

**Art. 3 lit. d) să prezinte persoanelor autorizate de Autoritatea Aeronautică Civilă Română documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate.**

AACR deține și calitatea de producător de statistici oficiale din România. Activitatea statistică desfășurată de către AACR este cuprinsă în Programele Statistice Naționale



Anuale (PSNA) elaborate de către Institutul Național de Statistică (INS) și aprobate prin hotărâri de guvern.

Colectarea, analiza și centralizarea datelor statistice privind activitățile de aviație civilă ale agenților aeronautici civili români s-a desfășurat în conformitate cu legislația în vigoare, urmând prevederile manualului de referință ICAO Doc 9060/5 al Programului statistic, Doc 7300 Convenția de la Chicago, art. 67<sup>1</sup>, art. 54 și art. 55, Rezoluția Adunării A36-15 din 2007 - Anexa B, Rezoluția Adunării A41-15 din 2022 - Anexa D și a procedurii de statistică PIAC-TA-STA.

Furnizorii de date statistice sunt agenții aeronautici civili care desfășoară activități specifice în spațiul aerian național și pe teritoriul României, în baza unei certificări sau autorizări din partea AACR:

- aerodromuri certificate din România;
- operatori aeriени certificați pentru activități de transport comercial de pasageri, marfă și poștă;
- operatori aeriени autorizați pentru activități de aviație generală și lucru aerian;
- furnizorul de servicii de navigație aeriană;
- distribuitorii de combustibili de aviație.

Sursa datelor reprezintă datele agenților aeronautici transmise către AACR lunar/trimestrial/anual, în format electronic, pentru activitatea specifică desfășurată, conform prevederilor procedurii PIAC-TA-STA.

Tipul datelor statistice colectate:

- traficul realizat și capacitatea de transport;
- originea și destinația etapelor de zbor;
- rezultatele financiare ale activităților de aviație civilă desfășurate;
- structura flotei și a personalului;
- consumul de carburant.

În anul 2022, au fost colectate și raportate către organismele interne și internaționale de aviație civilă următoarele categorii de rapoarte statistice:

- **lunare: A** (traficul operatorilor aeriени comerciali), **I** (traficul de aeroport), **Nav** (aeronavele navigabile ale operatorilor aeriени), **LAGA** (activitățile de lucru aerian și aviație generală ale operatorilor aeriени de aviație generală și lucru aerian);
- **trimestriale: B** (originea și destinația etapelor de zbor), **P** (mișcările de trafic înregistrate la nivelul unităților de control al traficului aerian) și **R** (mișcările de trafic înregistrate la nivelul serviciilor de navigație terminală);
- **anuale: M** (consumul de carburant al operatorilor aeriени), **C** (trafic pe etape de zbor – operatori aeriени comerciali), **D** (flotă și personal – operatori aeriени comerciali), **H** (aeronave civile înmatriculate) **EF** (rezultate financiare – operatori aeriени comerciali), **J** (date ale aeroportului privind rezultatele financiare și forța de muncă angajată), **K** (date ale serviciilor de navigație aeriană privind rezultatele financiare și forța de muncă angajată), **L** (servicii și facilități de rută), **N** (licențierea și pregătirea personalului din aviație), aferente anului 2022.

Raportarea statistică s-a efectuat astfel:

- către MT: lunar, rapoartele: **A, I, Nav, LAGA**;
- către AIAS: lunar, numărul de pasageri îmbarcați pe aeroporturile din România, aferent traficului aerian comercial, conform OMT nr. 7/2014;
- către ICAO: trimestrial, rapoartele **B** în vederea îndeplinirii obligațiilor României ca stat membru ICAO și anual, rapoartele: **C, D, H, M și N**, în vederea îndeplinirii obligațiilor României ca stat membru ICAO;
- către ACI: lunar, rapoartele **I**, conform instrucțiunilor ICAO;
- către INS și MTI: fișele de cercetare statistică propuse de AACR pentru a fi incluse în proiectul PSNA 2023;

Alte activități statistice:

- realizarea situațiilor statistice pentru diverse entități, la cerere;
- publicarea pe pagina de internet a AACR a unor date statistice globale ale agenților aeronautici civili români: aeroporturi, operatori aerieni comerciali și operatori aerieni ce desfășoară activități LAGA, cât și individuale, pentru unele aeroporturi pentru care există acord în acest sens;
- participarea AACR la ședința Comitetului Statistic Național (COMSTAT), organizată anual de către INS privind analiza și adoptarea Programului Statistic Național Anual (PSNA) 2023 prin consultare, în scris;

Activitatea de verificare a modului de determinare a datelor statistice raportate și corespondența lor cu evidențele deținătorilor de date primare (operatori aerieni, aeroporturi) s-a desfășurat aleator prin corelarea datelor transmise de către unele aeroporturi și al unor operatori autorizați.

Activitatea de verificare a modului de determinare a datelor statistice raportate și corespondența lor cu evidențele deținătorilor de date primare (operatori aerieni, aeroporturi) nu se va putea desfășura prin sondaj și prin inspecții având în vedere că planificarea acestora nu a fost aprobată până la data prezentului raport de activitate.

**b) CSAP-C: Supraveghere PMR**

În conformitate cu HG nr. 787/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului (CE) nr. 1107/2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc pe calea aerului, Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română este desemnată ca organism responsabil cu supravegherea aplicării prevederilor art. 8 din regulamentul menționat anterior.

S-au colectat și centralizat din partea aeroporturilor numărul de pasageri PMR cărora le-a fost acordată asistență în aeroport, în anul 2022.

**c) CSAP-D: Supraveghere tarife de aeroport**

În conformitate cu OMTI nr. 744/2011 privind stabilirea condițiilor care pot fi asociate tarifelor de aeroport și a criteriilor care pot fi aplicate la diferențierea tarifelor de aeroport, AACR fiind desemnată ca parte a procesului de supraveghere a aplicării prevederilor HG 455/2011, pe parcursul semestrului II s-au desfășurat activități referitoare la:



- aprobarea în vederea publicării în AIP – România a unui număr de 15 solicitări de modificare a tarifelor de aeroport;
- monitorizarea lunară a criteriilor de transparență a tarifelor de aeroport (verificarea publicării acestora pe site-urile aeroporturilor) în concordanță cu AIP România, conform prevederilor art. 5 alin. 1 au fost solicitate 2 actualizari de site-uri;

### Listă de abrevieri

AACR	Autoritatea Aeronautică Civilă Română
ACAM	Monitorizare continuă a navigabilității aeronavelor
ACI	Airport Council International
AD	Aerodromuri
AFTN	Rețea terestră fixă, pentru telecomunicații aeronautice, prin care se transmit mesaje de interes pentru aviația civilă
AIBB-AV	Aeroportul Internațional Băneasa București – Aurel Vlaicu
AIHCB	Aeroportul Internațional Henri Coandă București
AIAS	<b>Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile</b>
AIP	Publicație pentru informare aeronautică
AIR	Navigabilitate
AIS	Serviciu informare aeronautică
AloS	Nivel acceptabil de siguranță
AMC	Centru medical aeronautic
AME	Examinator medical independent
ANAP	Agentia nationala pentru achiziții publice
AOA	Autorizație operator aerian
AOC	Certificat operator aerian
ARO.GEN	Authority Requirements for Air Operations (ARO). General
ASC	Air Safety Committee(EU)
ATM	Managementul traficului aerian
ATS	Serviciu trafic aerian
AUN	Aeronave ultraușoare nemotorizate
AVZ	Avize
AZAC	Admisibilitatea la zbor a unor categorii de aeronave civile

BDI	Baza de date internă
BVC	Buget de venituri și cheltuieli
CA	Consiliul de administrație
CAT	Operațiuni de transport comercial (public)
CAMO	Organizație de management al continuității navigabilității autorizată
CBTA	Formarea și evaluarea bazate pe competente
CC	Cabin Crew
CCM	Contract Colectiv de Muncă
CPPP	centrele de pregătire pentru personalul propriu
CE	Comisia Europeană
CES	Comitetul de evaluare a siguranței (PNSAC)
CERG	Central European Totation Group (ICAO)
CFG/CFP	Control financiar de gestiune/control financiar preventiv
CIAS	Centrul de investigații și analiză pentru siguranța aviației
CNAB	Compania Națională Aeroporturi București
CNS	Mijloace de comunicație și navigație
COR	Clasificarea ocupațiilor în România
CRD	Document comentarii și răspuns
CMSA	Consiliul de Management pentru Spațiul Aerian
CTA	Controlor trafic aerian
CTS	Comitetul tehnic de siguranță
DTA	Direcția Transport Aerian
DG	Director General
Danube FAB	Bloc funcțional spațiu aerian – Dunăre
DGLEG	Dangerous Goods European Liaison Group
DME	Echipment pentru măsurarea distanței
EAD	Baza europeană de date pentru servicii de trafic aerian

EC/UE	Comisia Europeană/Uniunea Europeană
EANPG	European Air Navigation Planning Group
EASA	Agenția europeană pentru aviația civilă
EASP	European Aviation Safety Programme
ECAC	Conferința europeană a aviației civile
EACCC	European Aviation Crisis Coordination
EPAS	Planul European pentru Siguranța Aviației Civile
FCL	Licențierea personalului navigator
FIR	Informații regionale de zbor
FSTD	Simulatoare
GAP Analysis	Analiză comparativă față de cerințe
GASP	Global Aviation Safety Plan
HG	Hotărâre de Guvern
IATA	International Air Transport Association
ICAO/OACI	Organizația internațională a aviației civile
ICAO-EUR/NAT	Zona europeană și nord-atlantică acoperită de ICAO
ICC	Instruirea, certificarea, calificarea
ICVM	Misiune ICAO de coordonare și validare
IF	Județul Ilfov
IG	Incident grav
INS	Institutul național de statistică
IRC	Inginer recepție și control
LAGA	Lucru aerian și aviație generală
LRCK	Aeroport Mihail Kogălniceanu
LRCV	Aeroport Craiova
LRCL	Aeroport Cluj
LRBM	Aeroport Baia Mare



**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**ROMANIAN CIVIL AERONAUTICAL AUTHORITY**

---

operator de date cu caracter personal înregistrat la ANSPDCP cu nr. 20425

---

LRBV	Aeroport Brasov
LRAR	Aeroport Arad
LRIA	Aeroport Iasi
LROP	Aeroport Otopeni
LROD	Aeroport Oradea
LRTC	Aeroport Tulcea
LRTR	Aeroport Timisoara
LRTZ	Aeroport Tuzla
LRBS	Aeroport Băneasa
LRSV	Aeroport Suceava
LRSM	Aeroport Satu Mare
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MED	Medical/Medical
MEL	Minimum Equipment List
MET	Meteorologie
MMEL	Master Minimum Equipment List
MT	Ministerul Transporturilor
MTI	Ministerul transporturilor și Infrastructurii
MTIC	Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor
MTI-DTA	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii – Direcția transport aerian
NCO	Operare necomercială pentru aeronave necomplex motorizate
NPA	Notificare propunere amendament
NSA	National Supervision Authority
OMT	Ordin al Ministrului Transporturilor
OMTCT	Ordin al Ministrului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
OMTI	Ordin al Ministrului Transporturilor și Infrastructurii

ONRC	Oficiul național al registrului comerțului
OPS	Operațiuni zbor
OG	Ordonanța Guvernului
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
PAA	Planul anual de achiziții
PASACT- SITCEN	Sistem de evidență centralizată a planificării și aprobărilor de aterizare și survol
PI	Procedură internă
PL	Personal cu licență Part 66
PIAC	Proceduri și instrucțiuni de aviație civilă
PNA-Tc	Mijloace pentru protecția navigației aeriene și a telecomunicațiilor
PNCC-SECA	Programul Național pentru Controlul Calității în domeniul Securității Aviației
PNSAC	Programul național pentru siguranța aviației civile
PUG, PUZ	Plan urbanistic general, Plan urbanistic local
RACR	Reglementări aeronautice civile române
ROF	Regulament de organizare și funcționare
RAMP	Denumire generică a inspecțiilor aeronavelor la platformă
REAC	Raportarea evenimentelor de aviație civilă
RASG-EUR	European Regional Aviation Safety Group
RDGE/ICAO	Grup ICAO Dezvoltare rute pentru Europa
RNDSG/Eurocontrol	Sub-grup Eurocontrol dezvoltare rețea rute
RA	Regie autonomă
RA ROMATSA	Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian
RU	Resurse umane
RUIAC	Registrul unic pentru înmatricularea aeronavelor civile
SEAP	Sistemul electronic pentru achiziții publice
SES	Cer Unic European
SAFA	Safety Assessment of Foreign Aircraft





**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**ROMANIAN CIVIL AERONAUTICAL AUTHORITY**

---

operator de date cu caracter personal înregistrat la ANSPDCP cu nr. 20425

---

BAPS	Biroul Analiza Performanțelor și Statistică
SARPs	ICAO Standards and Recommended Practices
SGAF	Serviciul Gestiune Administrativă și Financiară
SIG	Siguranță
SR	Recomandări de siguranță
SMFA	Statul major al forțelor aeriene
SMS	Safety Management System
SPNA	Serviciul Protecția navigației Aeriene
TABP	Transportul bunurilor periculoase
TCCA	Transport Canada Civil Aviation
TOD	Altitudine de coborâre
ToR	Termen de referință
UAS	Vehicul aerian fără pilot
ULM	Aeronave ultraușoare motorizate
WET/DRY	Sisteme de închiriere ale unei aeronave
WGS	Sistem geodezic global
ZSAC	Zonă cu servituți aeronautice civile